

Attica Economic Review

ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

«Δυναμική ανάκαμψης εν μέσω αβεβαιότητας για την πανδημία»

Ιούλιος 2021

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος
2. Ειδικό θέμα: Επιδράσεις του μέτρου της αναστολής συμβάσεων εργασίας στην απασχόληση το 2020
3. Διεθνές περιβάλλον
4. Οικονομικό κλίμα
5. Βραχυχρόνιοι δείκτες
6. Δημοσιονομικά
7. Τραπεζικά
8. Ενέργεια, υποδομές, περιβάλλον

- Οι **μεγαλύτερες οικονομίες** σημείωσαν σημαντικούς ρυθμούς ανάκαμψης το δεύτερο τρίμηνο του 2021, ενώ οι **επιχειρηματικές προσδοκίες** κινούνται με έντονα ανοδικούς ρυθμούς παγκοσμίως.
- Τα **επιδημιολογικά δεδομένα** επιδεινώθηκαν όμως έντονα σε πολλές χώρες τον Ιούλιο, κυρίως ως προς τα κρούσματα, ωστόσο με χαμηλότερα ποσοστά νοσηρότητας και μικρότερη πίεση στα δημόσια συστήματα υγείας. Οι κίνδυνοι ανάκαμψης με διακυμάνσεις παραμένουν, σχετιζόμενοι με το ενδεχόμενο εκ νέου λήψης περιοριστικών μέτρων το φθινόπωρο, ειδικά εάν οι μεταλλάξεις του ιού επιδείξουν ανθεκτικότητα στα εμβόλια ή οι ρυθμοί εμβολιασμού δεν είναι υψηλοί.
- Στις **θετικές εξελίξεις**, το οικονομικό κλίμα στην Ευρωζώνη συνέχισε να βελτιώνεται τον Ιούλιο, σημειώνοντας υψηλό 35-ετίας, οι πρόδρομοι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας βελτιώνονται, οι συνθήκες άφθονης ρευστότητας εξακολουθούν να υφίστανται υπό την επίδραση επεκτατικών νομισματικών και δημοσιονομικών πολιτικών. Το κόστος ιδιωτικού και δημόσιου δανεισμού παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, παρά την σημαντική αύξηση του δημοσίου χρέους πολλών ανεπτυγμένων οικονομιών .
- Οι διεθνείς **χρηματιστηριακοί δείκτες** στις ανεπτυγμένες οικονομίες τήρησαν στάση αναμονής τον Ιούλιο, ενώ ο όγκος στο **διεθνές εμπόριο** κινήθηκε οριακά πτωτικά το δεύτερο τρίμηνο.
- Το **ευρώ κινήθηκε πτωτικά έναντι του δολαρίου** τον Ιούλιο, ενώ συνεχίστηκε η άνοδος στις **διεθνείς τιμές πετρελαίου**. Όμως, οι **τιμές των εμπορευμάτων** υποχώρησαν ήπια τον Ιούνιο, για πρώτη φορά ύστερα από 13 μήνες.

- Όπως διεθνώς, στην Ελλάδα η **έντονη εξάπλωση της νέας μετάλλαξης του ιού** ήταν ο κυρίαρχος παράγοντας στη διαμόρφωση των εξελίξεων. Σε συνδυασμό με την επαναφορά περιοριστικών μέτρων σε τοπικό επίπεδο, η πανδημία φαίνεται πως επηρέασε περισσότερο τα νοικοκυριά από ό,τι τις επιχειρήσεις, καθώς η καταναλωτική εμπιστοσύνη ήταν η μόνη συνιστώσα του δείκτη Οικονομικού Κλίματος η οποία υποχώρησε τον Ιούλιο. Συνολικά, ο δείκτης κινήθηκε εκ νέου ανοδικά, σε επίπεδα προ πανδημίας, αποτυπώνοντας την προσδοκία ενός βελτιωμένου περιβάλλοντος από τις επιχειρήσεις.
- Δεν έχουν προκληθεί προς το παρόν από τις υγειονομικές εξελίξεις σημαντικές επιπτώσεις στον **Τουρισμό**. Ωστόσο, η συνεχιζόμενη έξαρση της πανδημίας συντηρεί την αβεβαιότητα για την επαλήθευση των προβλέψεων ανάκαμψής του. Ευρύτερα, στους **βραχυχρόνιους δείκτες δραστηριότητας** αποτυπώνονται έντονα ανοδικές τάσεις κατά το δεύτερο τρίμηνο, με θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση. Από την άλλη πλευρά, το εξωτερικό ισοζύγιο της οικονομίας επιδεινώνεται.
- Στην τρέχουσα συγκυρία, αφενός είναι σαφές πως το **επιδημιολογικό ζήτημα δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει τον κύκλο του** και πως νέες προκλήσεις κάθε άλλο παρά μπορούν να αποκλεισθούν. Αφετέρου, επικρατεί η εκτίμηση πως κατά τα επόμενα στάδια, το **πρόβλημα θα είναι λιγότερο οξύ από ό,τι προηγουμένως**, χάρη στην πρόοδο στον εμβολιασμό, τα περισσότερα tests κ.λπ. Ακολούθως, η αντιμετώπισή του θα γίνει με μέτρα που θα έχουν συγκριτικά μικρότερη επίπτωση στην οικονομία.
- Στα **δημόσια οικονομικά**, τα μέτρα στήριξης συνεχίζονται με σαφώς μεγαλύτερη ένταση από αυτή που είχε αρχικά υπολογιστεί και αντίστοιχο δημοσιονομικό αποτύπωμα. Η εκκίνηση του **Ταμείου Ανάκαμψης** τροφοδοτεί τις προσδοκίες των επιχειρήσεων και αναδεικνύει εκ νέου την κρισιμότητα αποτελεσματικής αξιοποίησής του.
- Το **τραπεζικό σύστημα** συνεχίζει να χαίρει υψηλής ρευστότητας χαμηλού κόστους, καθώς και συστηματικής ανάκαμψης των ιδιωτικών καταθέσεων, αλλά εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προκλήσεις ως προς την ποιότητα στοιχείων του ενεργητικού του.
- Στο **ειδικό θέμα** του δελτίου παρουσιάζονται οι επιδράσεις του μέτρου της αναστολής συμβάσεων εργασίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, ως προς διάφορες διαστάσεις (ανά φύλο, ηλικιακή, κλαδική, περιφερειακή).

2. Ειδικό θέμα

ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

***ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟ 2020***

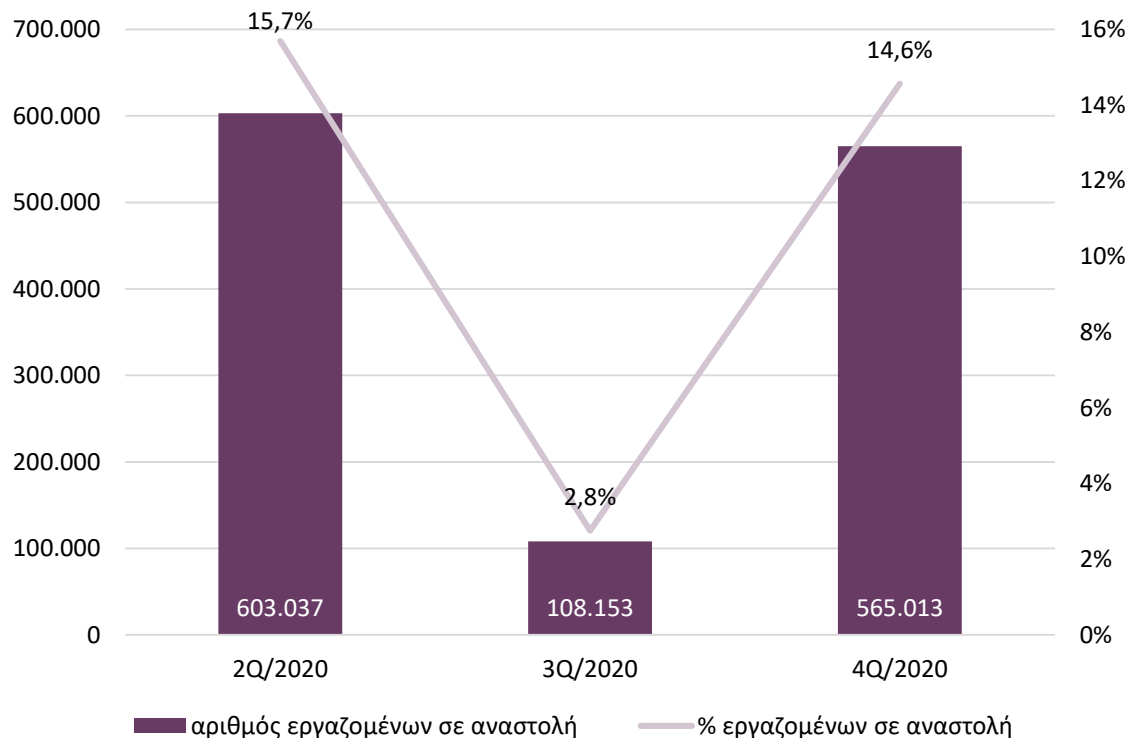
Πλήθος μέτρων πολιτικής για τη στήριξη της απασχόλησης από τις επιπτώσεις της πανδημίας

- Δυνατότητα αναστολής συμβάσεων εργασίας με παροχή ασφαλιστικής κάλυψης
- Αποζημίωση ειδικού σκοπού για εργαζόμενους, ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων σε αναστολή
- Δυνατότητα τηλεργασίας
- Λήψη άδειας ειδικού σκοπού από εργαζόμενους που είναι γονείς
- Παράταση ισχύος συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων
- Ευχέρεια μεταφοράς προσωπικού μεταξύ επιχειρήσεων του ιδίου ομίλου
- Επιχειρήσεις που έχουν εξαντλήσει τα προβλεπόμενα ανώτατα όρια υπερωριακής απασχόλησης των εργαζομένων τους, δύναται να τους απασχολήσουν υπερωριακά χωρίς σχετική υπουργική απόφαση
- Παράταση προθεσμιών καταβολής ασφαλιστικών εισφορών και αναστολή είσπραξης ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών
- Μερική κάλυψη εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών από τον Κρατικό Προϋπολογισμό
- Πρόγραμμα SURE: μείωση του χρόνου εβδομαδιαίας εργασίας μέχρι και 50%, είτε για μέρος είτε για το σύνολο των εργαζομένων στις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Σε όσους εντάσσονται στο μηχανισμό καταβάλλεται ενίσχυση ύψους 60% επί των καθαρών αποδοχών τους οι οποίες αντιστοιχούν στο χρόνο κατά τον οποίο δεν εργάζονται.

Χαρακτηριστικά των μέτρων της αναστολής συμβάσεων εργασίας και της αποζημίωσης ειδικού σκοπού

- Η **αναστολή συμβάσεων εργασίας** επιτρέπεται για επιχειρήσεις που έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους λόγω της πανδημίας
- Δύναται να αφορά μέρος ή το σύνολο του προσωπικού των επιχειρήσεων
- Μετά τη λήξη της αναστολής των συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να διατηρήσουν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα ίδιο με εκείνο της αναστολής
- Για τις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, μετά το τέλος της περιόδου αναστολής, η σύμβαση εργασίας συνεχίζεται για το συμφωνηθέντα χρόνο που υπολείπεται
- Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, τα άτομα που τίθενται σε αναστολή εργασίας θεωρούνται απασχολούμενοι, εφόσον η διάρκεια της αναστολής είναι μικρότερη των 3 μηνών ή εάν λαμβάνουν περισσότερο από το 50% των αποδοχών τους
- Η **αποζημίωση ειδικού σκοπού** αφορά σε υπαλλήλους με αναστολή της σύμβασης εργασίας τους
- Το ποσό της αποζημίωσης ειδικού σκοπού υπολογίζεται βάσει του αριθμού ημερών κατά τις οποίες ο εργαζόμενος είναι σε καθεστώς αναστολής εργασίας
- Η αποζημίωση ειδικού σκοπού φθάνει έως και τα €534 μηνιαίως, είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή
- Και για τις υπόλοιπες ομάδες εργαζομένων (ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι, ιδιοκτήτες ατομικών επιχειρήσεων, επιστημονες κ.λπ.) ορίστηκε αποζημίωση ειδικού σκοπού η οποία είναι, επίσης, αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη

Στα τρία τρίμηνα της πανδημίας πέρυσι, κατά μέσο όρο το 11,0% των εργαζομένων τέθηκε σε αναστολή εργασίας

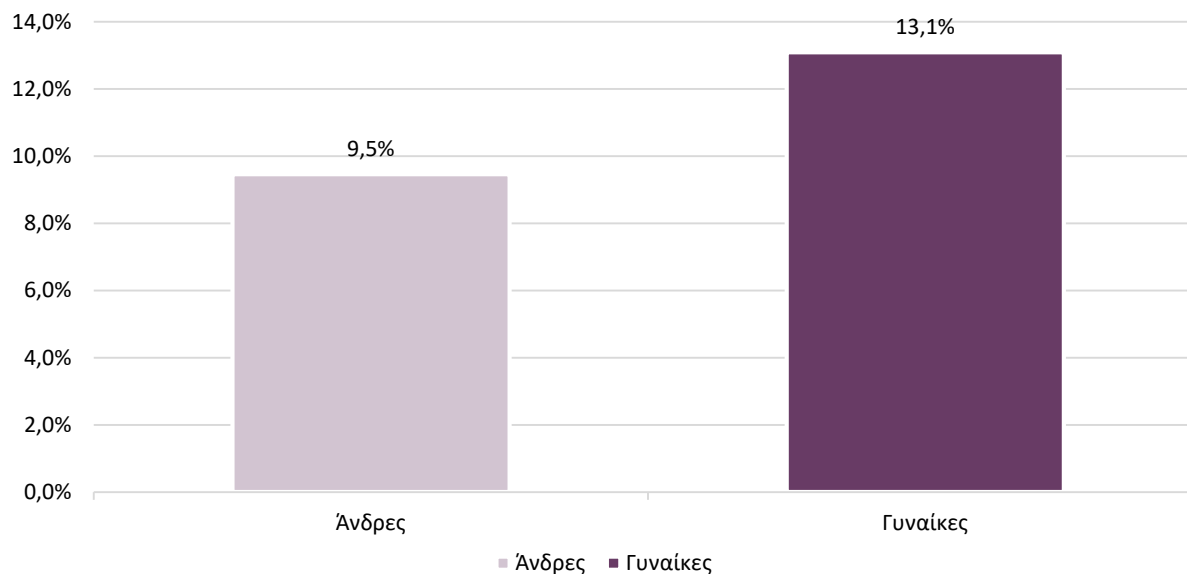

- Κατά μέσο όρο 425,4 χιλ. εργαζόμενοι τέθηκαν σε καθεστώς αναστολής σύμβασης εργασίας την περίοδο Απριλίου-Δεκεμβρίου πέρυσι.
- Σημαντική μείωση του αριθμού και του ποσοστού των εργαζομένων σε αναστολή εργασίας το γ' τρίμ. λόγω ύφεσης της πανδημίας τους καλοκαιρινούς μήνες, που οδήγησε σε μείωση των περιορισμών στην οικονομική δραστηριότητα.
- Η μεγάλη διακύμανση των αναστολών εργασίας μεταξύ διαδοχικών τριμήνων δείχνει ότι η πλειονότητα αυτών είχε μικρή διάρκεια. Επομένως η μεγάλη πλειοψηφία των ατόμων σε αναστολή εργασίας προσμετρούνταν στους απασχολούμενους, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΛΣΤΑΤ.

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Με βάση το φύλο, οι γυναίκες παρουσιάζουν υψηλότερο ποσοστό αναστολών συμβάσεων εργασίας

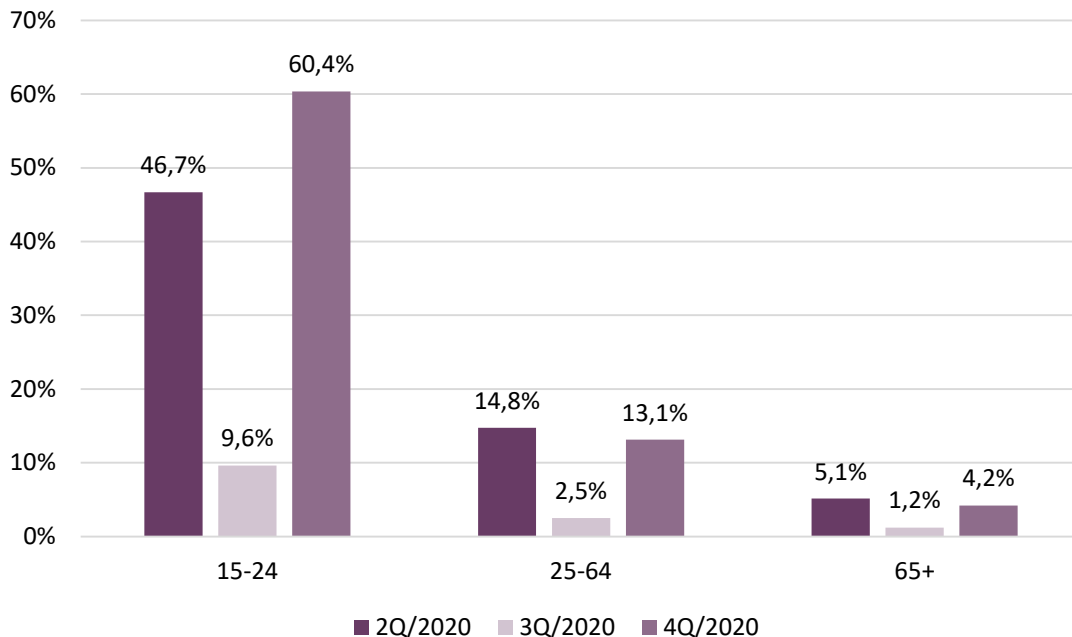

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

- 13,1% (214,6 χιλ.) κατά μέσο όρο το 2020 το ποσοστό των εργαζόμενων γυναικών που τέθηκαν σε καθεστώς αναστολής εργασίας, έναντι 9,5% (210,8 χιλ.) στους άνδρες

Πολύ υψηλότερη η ένταση των αναστολών εργασίας σε εργαζόμενους νεαρής ηλικίας

Ηλικιακή κατανομή αναστολών εργασίας

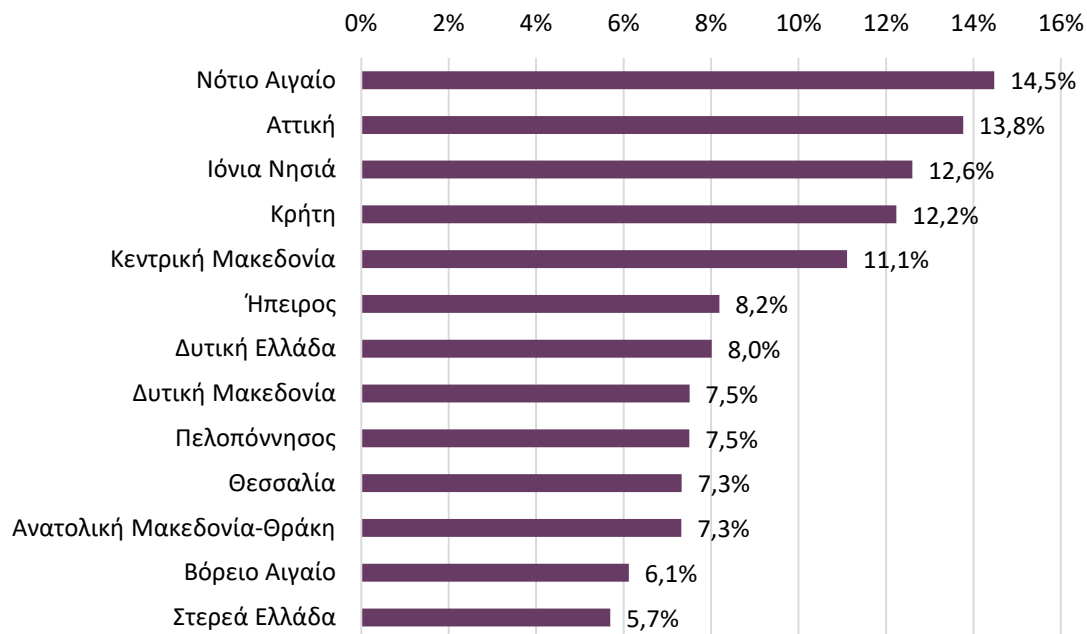

- Περίπου 4 στους 10 (38,9%) εργαζόμενους ηλικίας 15-24 ετών τέθηκαν σε καθεστώς αναστολής εργασίας πέρυσι.
- Έπονται με πολύ χαμηλότερο ποσοστό οι εργαζόμενοι στην ηλικιακή ομάδα 25-64 ετών (10,1%).
- Το αντίστοιχο ποσοστό στα άτομα που βρίσκονται προς το τέλος του εργασιακού τους βίου (άνω των 65 ετών) ήταν μόλις 3,5%.

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Στις νησιωτικές περιοχές και στα μεγάλα αστικά κέντρα τα υψηλότερα ποσοστά αναστολής εργασίας

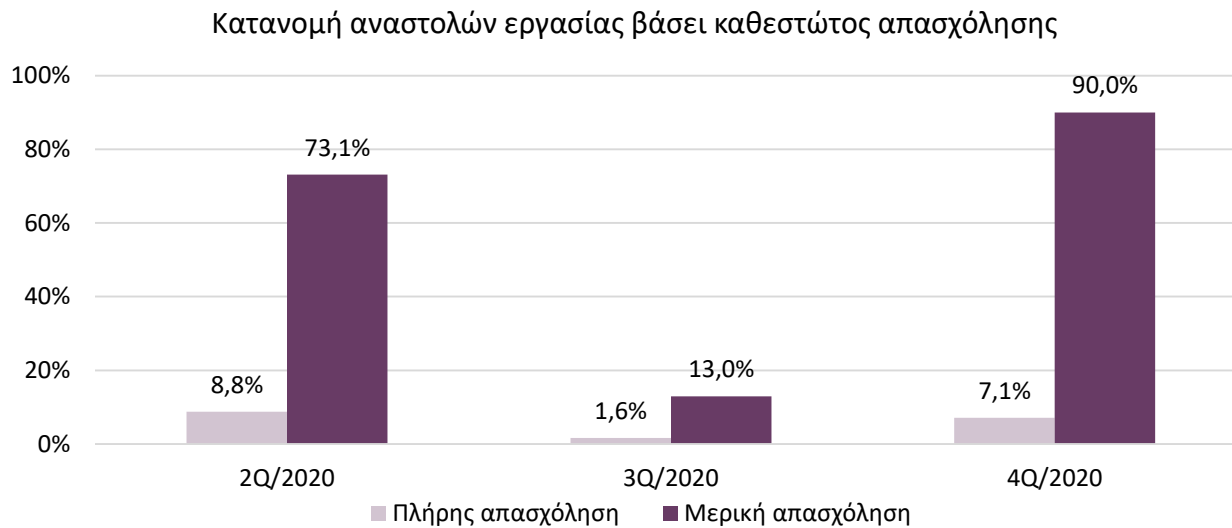
Περιφερειακή κατανομή αναστολών εργασίας

- Ως προς την περιφερειακή διάσταση, το υψηλότερο ποσοστό εργαζομένων σε αναστολή εργασίας σημειώθηκε στο Νότιο Αιγαίο (κατά μέσο όρο 14,5%), κυρίως, μεταξύ άλλων, λόγω της υψηλής εξάρτησης της οικονομικής δραστηριότητας από τον Τουρισμό, ο οποίος πλήγηκε καίρια από την πανδημία.
- Έπονται οι περιφέρειες Αττικής (13,8%), Ιονίων Νήσων (12,6%), Κρήτης (12,2%) και Κεντρικής Μακεδονίας (11,1%). Στην πρώτη και την τελευταία βρίσκονται οι μεγαλύτερες πόλεις της χώρας.
- Στον αντίποδα, το χαμηλότερο ποσοστό αναστολών εργασίας σημειώθηκε στις περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (6,1%) και Στερεάς Ελλάδας (5,7%).

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Πολύ υψηλότερα ποσοστά αναστολών εργασίας στους απασχολούμενους με μερική απασχόληση

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

- Το ποσοστό αναστολών εργασίας στα άτομα με μερική απασχόληση διαμορφώθηκε στο 58,7% κατά μέσο όρο το 2020, έναντι μόλις 5,8% στα άτομα που εργάζονται υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης.
- Η πολύ μεγάλη διαφορά στην ένταση μάλλον οφείλεται στο ότι η αποζημίωση ειδικού σκοπού καθορίζεται από τις ημέρες σε αναστολή εργασίας και όχι βάσει του αριθμού ωρών εργασίας σε αυτές.

Κλαδική κατανομή αναστολών εργασίας

- Οι κλάδοι με τα υψηλότερα ποσοστά αναστολών εργασίας το 2020 υπάγονται στον τομέα των Υπηρεσιών: Αθλητικές δραστηριότητες (62,3%), Υπηρεσίες καταλύματος (49,7%), δραστηριότητες κεντρικών γραφείων (45,7%), Εστίαση (45,5%) και Τυχερά παίγνια (43,1%).
- Στον αντίποδα, τα χαμηλότερα ποσοστά σημειώθηκαν στη Δημόσια διοίκηση (0,06%), τη Φυτική-ζωική παραγωγή, θήρα (0,10%), τη Δύλιση πετρελαίου (0,14%) και την Παροχή νερού (0,22%).

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

- Κατά μέσο όρο περίπου 11,0% των εργαζομένων ή 425,4 χιλ., τέθηκε στα τρία τρίμηνα της πανδημίας το 2020 σε καθεστώς αναστολής εργασίας.
- Σημαντική μείωση του αριθμού και του ποσοστού των αναστολών το γ' τρίμ. 2020, λόγω ύφεσης της πανδημίας τους καλοκαιρινούς μήνες, που οδήγησε σε μείωση των περιορισμών στην οικονομική δραστηριότητα.
- Η μεγάλη διακύμανση των αναστολών εργασίας μεταξύ διαδοχικών τριμήνων πέρυσι συνεπάγεται ότι η πλειονότητα αυτών είχε μικρή διάρκεια. Επομένως, η μεγάλη πλειοψηφία των ατόμων σε αναστολή εργασίας προσμετρούνταν από την ΕΛΣΤΑΤ στους απασχολούμενους, συγκρατώντας την ανεργία.
- Οι γυναίκες και τα άτομα ηλικίας 15-24 ετών παρουσίασαν πέρυσι τα υψηλότερα ποσοστά αναστολής εργασίας ως προς το φύλο και την ηλικία.
- Σε νησιωτικές περιφέρειες και μεγάλα αστικά κέντρα εντονότερη η εφαρμογή του μέτρου.
- Πολύ υψηλότερα τα ποσοστά αναστολών εργασίας άτομα στα άτομα με καθεστώς μερικής απασχόλησης, σε σχέση με τους απασχολούμενους πλήρους απασχόλησης. Μάλλον λόγω αποζημίωσης ειδικού σκοπού βάσει των ημερών σε αναστολή εργασίας και όχι των ωρών εργασίας ημερησίως.
- Κλάδοι του τομέα Υπηρεσιών με τα υψηλότερα ποσοστά αναστολών εργασίας.
- Όταν ολοκληρωθεί η αναστολή συμβάσεων εργασίας, είναι αρκετά πιθανό ότι θα επέλθουν ανακατατάξεις στην απασχόληση ως προς ορισμένες από τις παραπάνω διαστάσεις της, στις οποίες η υιοθέτηση του συγκεκριμένου μέτρου ήταν εντονότερη.

3. Διεθνές περιβάλλον

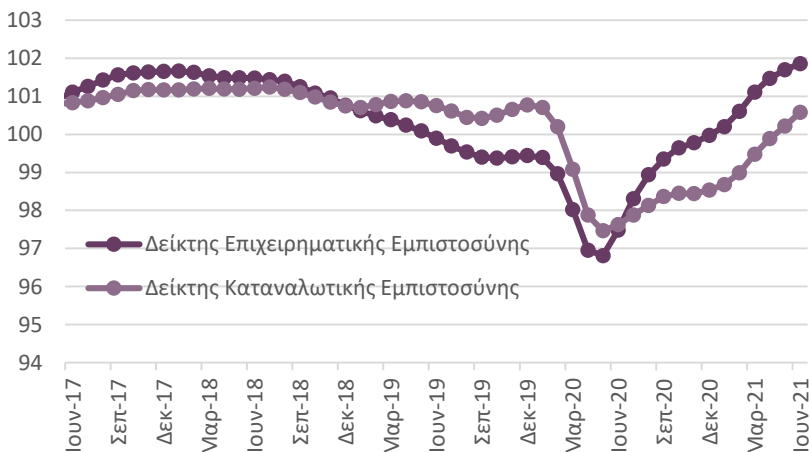
ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

«Δυναμική ανάκαμψης εν μέσω αβεβαιότητας για την πανδημία»

Βελτίωση του οικονομικού κλίματος παγκοσμίως, σε ιστορικά υψηλά επίπεδα στην Ευρώπη

Συνεχίζουν να βελτιώνονται οι δείκτες εμπιστοσύνης τον Ιούνιο παγκοσμίως

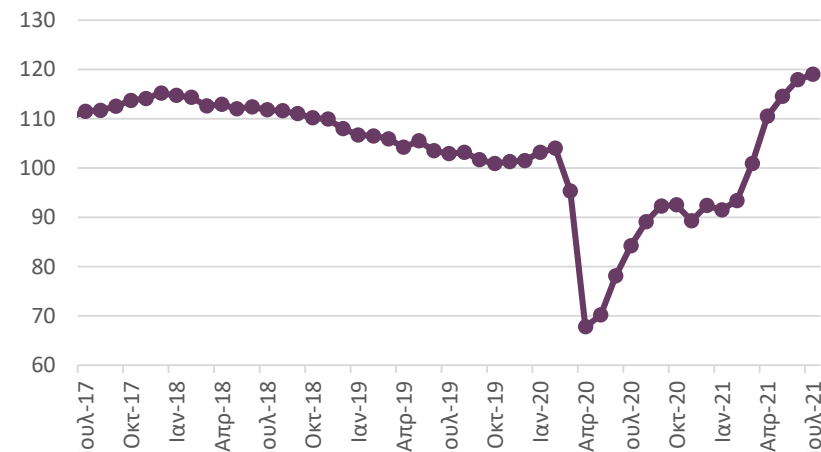
Δείκτες Οικονομικού κλίματος χωρών ΟΟΣΑ
(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2008-2020 = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 6/2021

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη σημειώνει μικρή άνοδο τον Ιούλιο, στις 119 μονάδες, επίπεδο που είναι το υψηλότερο 35-ετίας

Δείκτες Οικονομικού κλίματος της Ευρωζώνης
(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2000-2019 = 100)

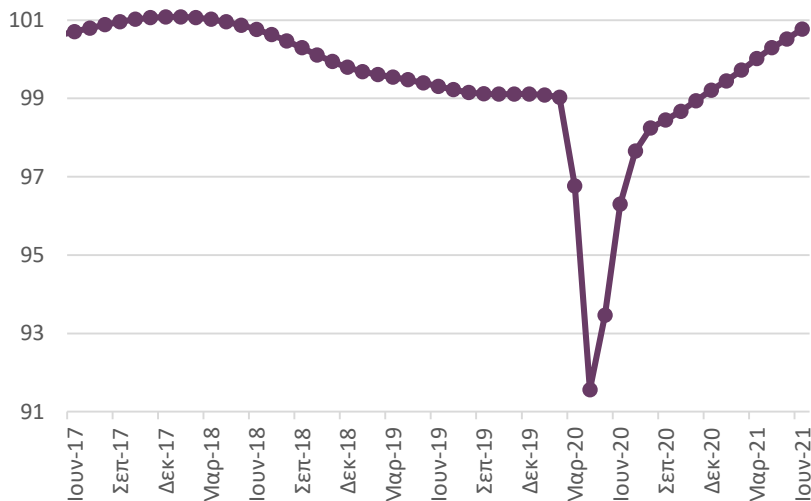
Πηγή: DG ECFIN, έως 07/2021

Η οικονομική δραστηριότητα και το εμπόριο διεθνώς παραμένουν σε τροχιά ανάκαμψης

Συνέχισε την ήπια ανοδική του πορεία ο CLI τον Ιούνιο (+0,3%)

Σύνθετος πρόδρομος δείκτης ΟΟΣΑ (CLI)
(Μακροχρόνιος μέσος όρος = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 06/2021

Μικρή εξασθένηση του όγκου διεθνούς εμπορίου τον Μάιο (-0,3%)

Παγκόσμιος Δείκτης Όγκου Εμπορίου (CPB)
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2010=100)

Πηγή: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, έως 5/2021

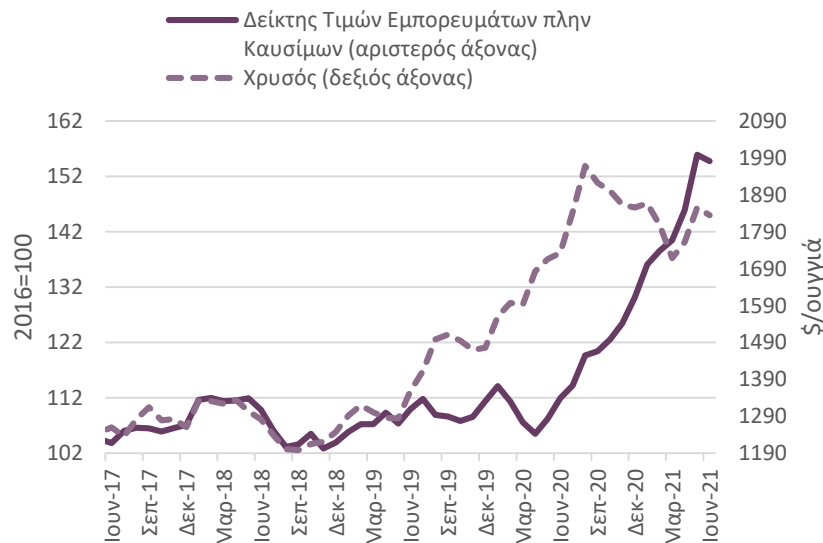
Συνεχίζεται η αύξηση της τιμής του πετρελαίου, ήπια μείωση στα εμπορεύματα ύστερα από μακρά περίοδο ανόδου

Αύξηση της τιμής του πετρελαίου κατά 2,7% τον Ιούνιο, στα \$75/βαρέλι

Πτώση της τιμής του χρυσού τον Ιούνιο, στα 1835 \$/ουγγιά (-1,1%), μικρή κάμψη στον δείκτη τιμών λοιπών εμπορευμάτων (-0,7%), κατόπιν 13-μηνης ανόδου

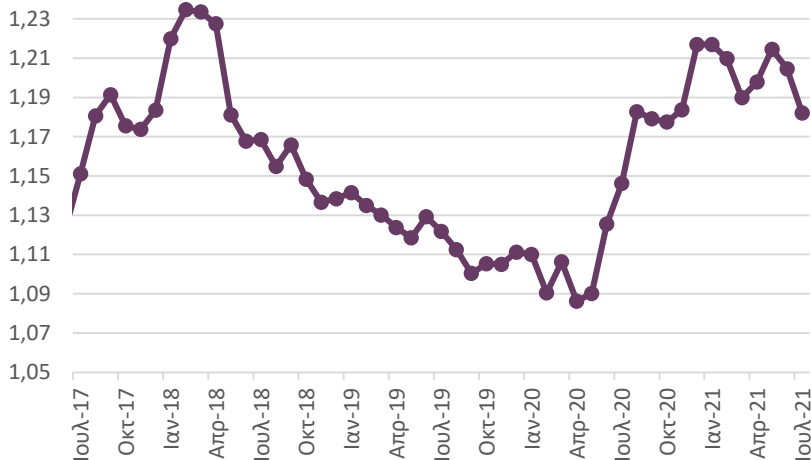
Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 07/2021

Πηγή: ΔΑΝΤ, Commodity data portal, έως 06/2021

Υποχώρηση του ευρώ έναντι του δολαρίου τον Ιούλιο, στα 1,18 \$/€ (-1,9% έναντι του προηγούμενου μήνα)

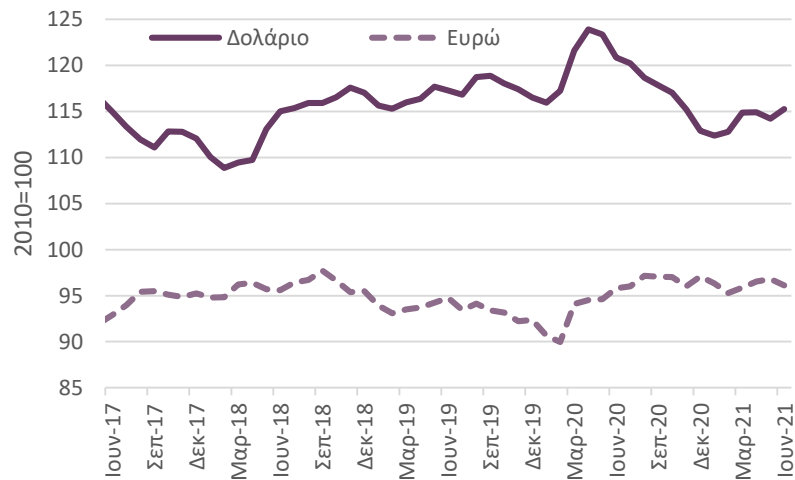
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 07/2021

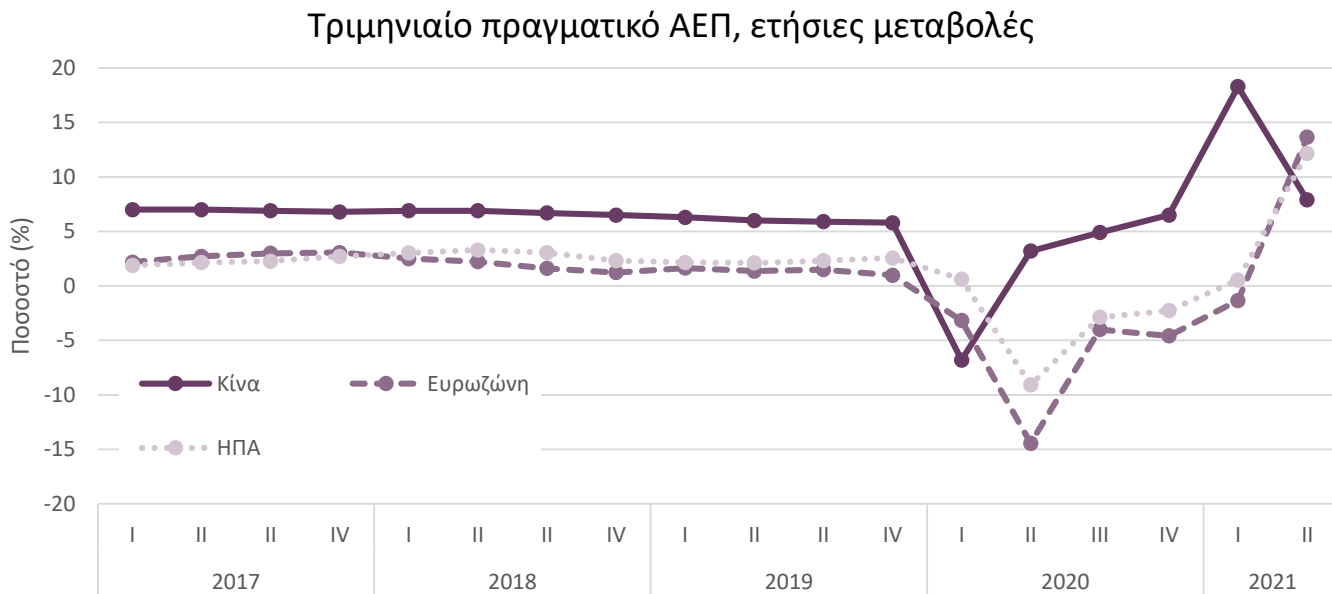
Άνοδος δολαρίου και πτώση του ευρώ σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Ιούνιο

Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 06/2021

Η Κίνα σημείωσε ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 7,9% το β' τρίμηνο, ενώ οι ΗΠΑ και Ευρωζώνη καταγράφουν ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης λόγω και επιδράσεων βάσης (12,2% και 13,7% αντίστοιχα)

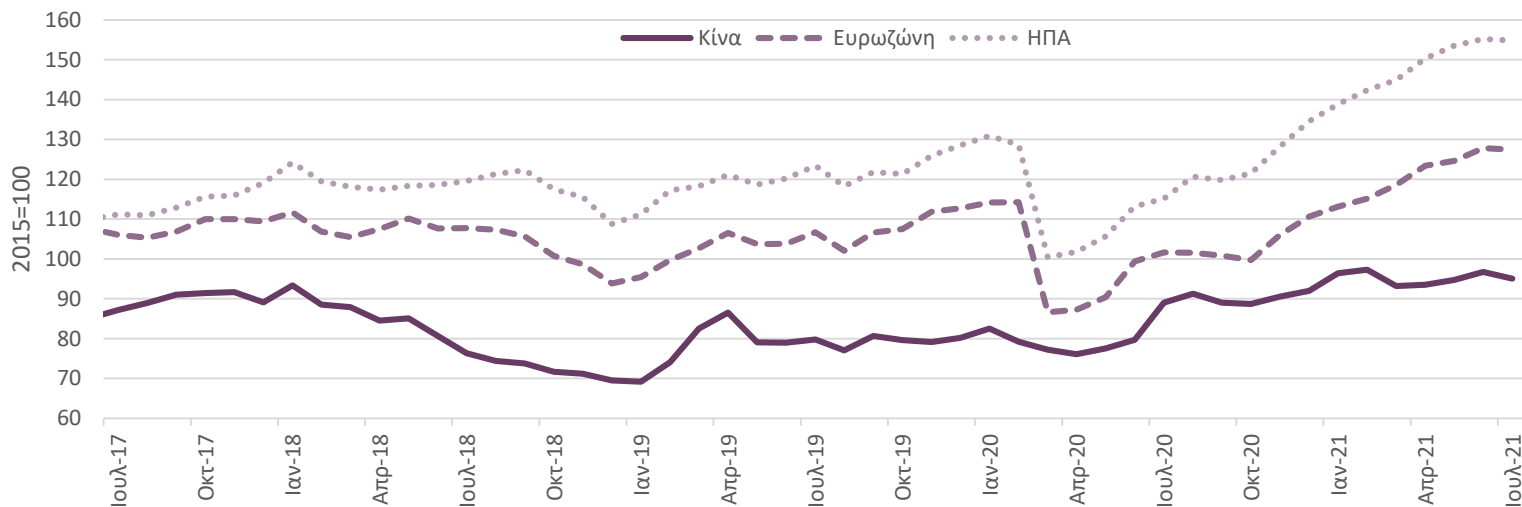

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως β' τρίμηνο 2021

Οι διεθνείς κεφαλαιαγορές κατέγραψαν ήπια πτώση τον Ιούλιο...

...σε ΗΠΑ (-0,3%) Ευρωζώνη (-0,3%) και Κίνα (-1,8%)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες Μετοχών

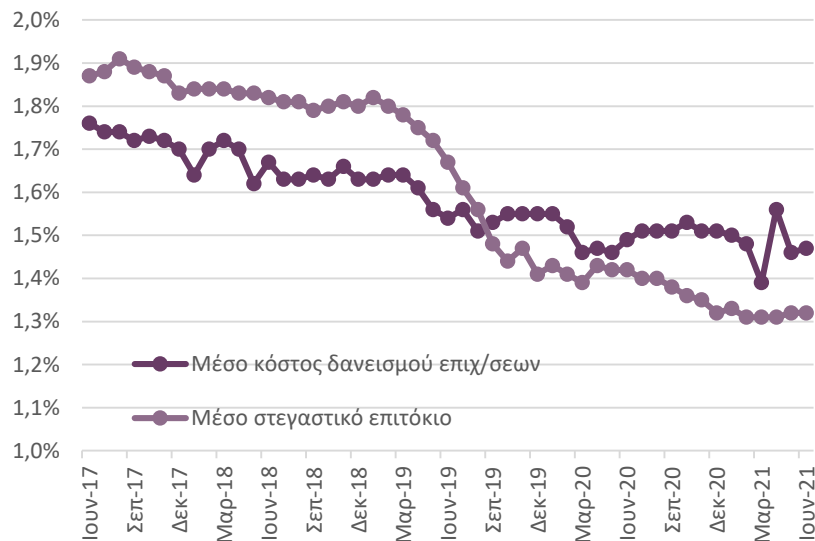
Πηγή: ΟΟΣΑ, μηνιαίος μέσος όρος τιμών κλεισίματος γενικών δεικτών, έως 07/2021

Χαμηλά παραμένει το κόστος χρηματοδότησης στην Ευρωζώνη. Μείωση αποδόσεων 10-ετών ομολόγων

Το κόστος δανεισμού στην Ευρωζώνη τον Ιούνιο κινήθηκε οριακά υψηλότερα για τις επιχειρήσεις, ενώ παρέμεινε αμετάβλητο για τα στεγαστικά

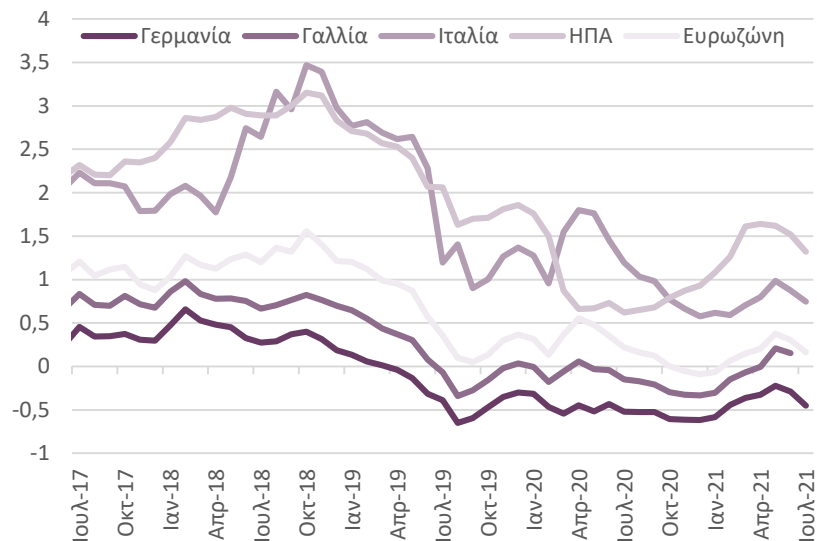
Κάμψη κατέγραψαν τον Ιούλιο οι αποδόσεις των 10-ετών κρατικών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ

Τραπεζικά επιτόκια δανεισμού στην Ευρωζώνη

Πηγή: ΕΚΤ, έως 06/2021

Αποδόσεις 10-ετών κρατικών ομολόγων

Πηγή: ΟΟΣΑ και ΕΚΤ, έως 07/2021

Σύνοψη – Διεθνές Περιβάλλον

- Το **οικονομικό κλίμα** συνεχίζει να βελτιώνεται παγκοσμίως τον Ιούλιο, καταγράφοντας ιστορικά υψηλό επίπεδο στην Ευρώπη.
- Οι **μεγάλες διεθνείς οικονομίες** κατέγραψαν σημαντικούς ρυθμούς ανάκαμψης το δεύτερο τρίμηνο του 2021.
- Το **διεθνές εμπόριο** σημειώνει μικρή κάμψη παραμένοντας ωστόσο κοντά στα ιστορικά υψηλά επίπεδα.
- Νέα άνοδος στην τιμή του **πετρελαίου** τον Ιούλιο, μικρή κάμψη στα υπόλοιπα εμπορεύματα (πλην καυσίμων) τον Ιούνιο, για πρώτη φορά ύστερα από 13 μήνες, καθώς και στην τιμή του **χρυσού**.
- Το **ευρώ** υποχώρησε τον Ιούλιο σε σχέση με το δολάριο, για δεύτερο μήνα.
- Το **κόστος κεφαλαίου** παραμένει χαμηλό για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά στην Ευρωζώνη. Πτώση σημειώνουν οι αποδόσεις των 10-ετών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ.
- Οι **χρηματαγορές** παρουσίασαν στασιμότητα ή ήπια πτώση τον Ιούλιο σε ΗΠΑ, Ευρώπη και Κίνα.

4. Οικονομικό κλίμα

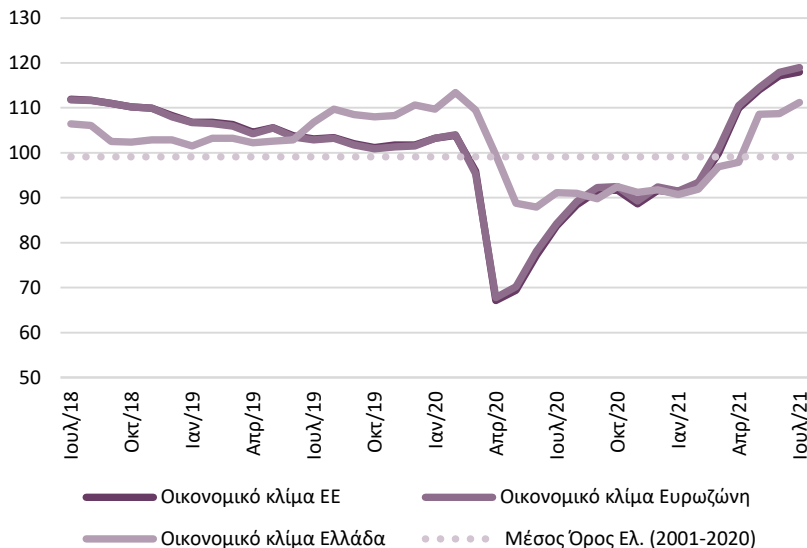
ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

*«Δυναμική ανάκαμψης εν μέσω αβεβαιότητας
για την πανδημία»*

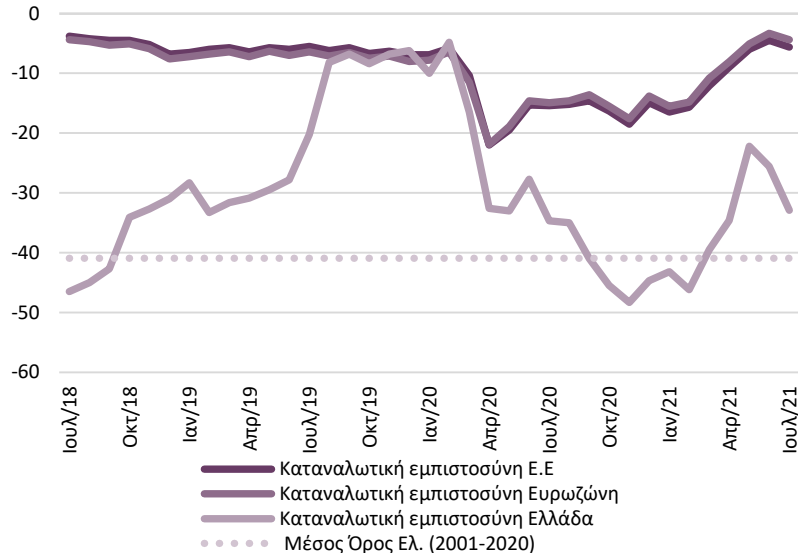
Νέα ενίσχυση οικονομικού κλίματος, παρά την υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Βελτίωση οικονομικού κλίματος, από ενίσχυση επιχειρηματικών προσδοκιών σε όλους τους τομείς

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος βελτιώθηκε ελαφρά τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στις 111,2 μονάδες, έναντι 108,7 μονάδων τον προηγούμενο μήνα.

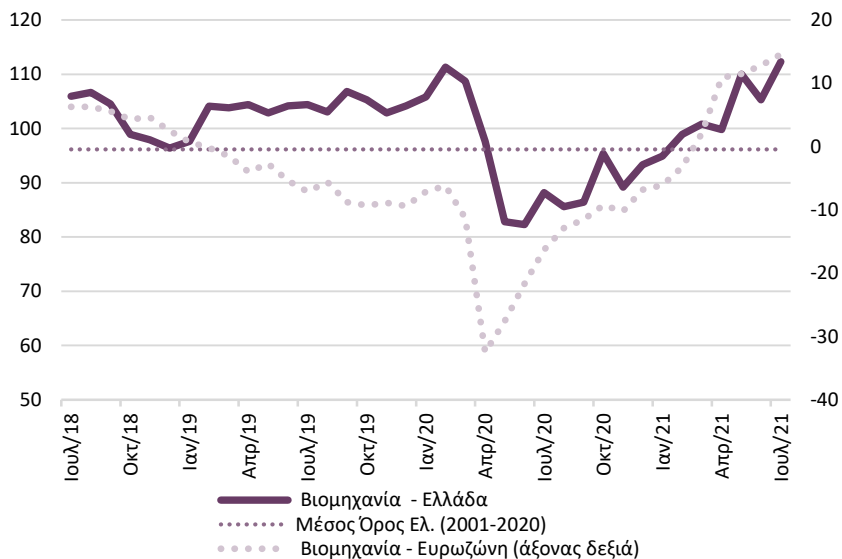
...με το δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης ωστόσο να υποχωρεί

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης σημείωσε υποχώρηση τον Ιούλιο και διαμορφώθηκε στις -32,9 (από -25,6) μονάδες, κινούμενος κοντά στα περσινά επίπεδα (-34,7 μονάδες)

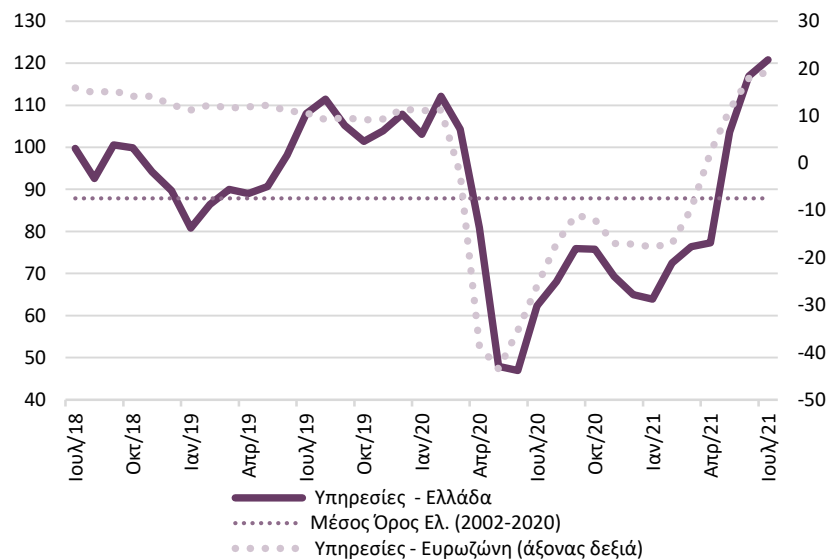
Περαιτέρω ενίσχυση επιχειρηματικών προσδοκιών σε βιομηχανία και υπηρεσίες

Προσδοκίες στο μέγιστο 14 ετών στη Βιομηχανία, από βελτίωση εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση και υποχώρηση αποθεμάτων

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** ενισχύθηκε σημαντικά, στις 112,3 (από 105,3 τον Ιούνιο) μονάδες, επίπεδο πολύ μεγαλύτερο από το αντίστοιχο περυσινό (88,2 μον.) και το υψηλότερο των τελευταίων 14 ετών.

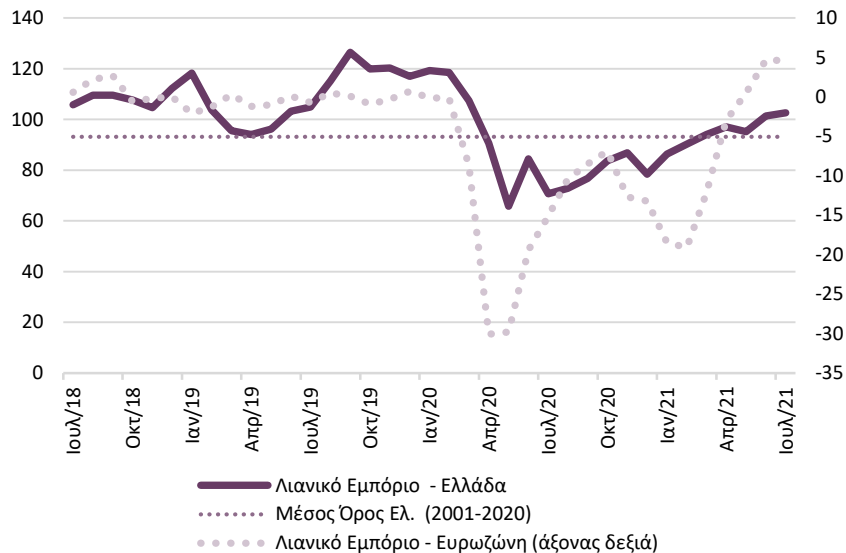
Σημαντική βελτίωση στις επιχειρηματικές προσδοκίες των Υπηρεσιών, από ικανοποιητική ζήτηση για την τρέχουσα περίοδο

Νέα ενίσχυση σημειώθηκε στο Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** τον Ιούλιο, στις 120,8 μονάδες, από 116,9 τον Ιούνιο.

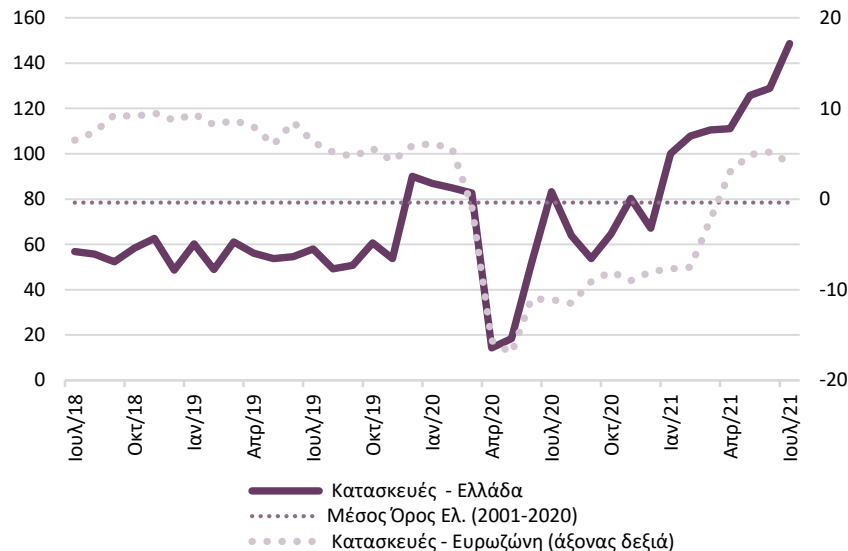
Σημαντική ενίσχυση προσδοκιών στις κατασκευές, μικρή βελτίωση στο λιανικό εμπόριο

Ήπια ενίσχυση του δείκτη, από μικρή αποκλιμάκωση των αποθεμάτων

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** ενισχύεται ήπια τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 102,6 (από 101,3 τον Ιούνιο) μονάδες.

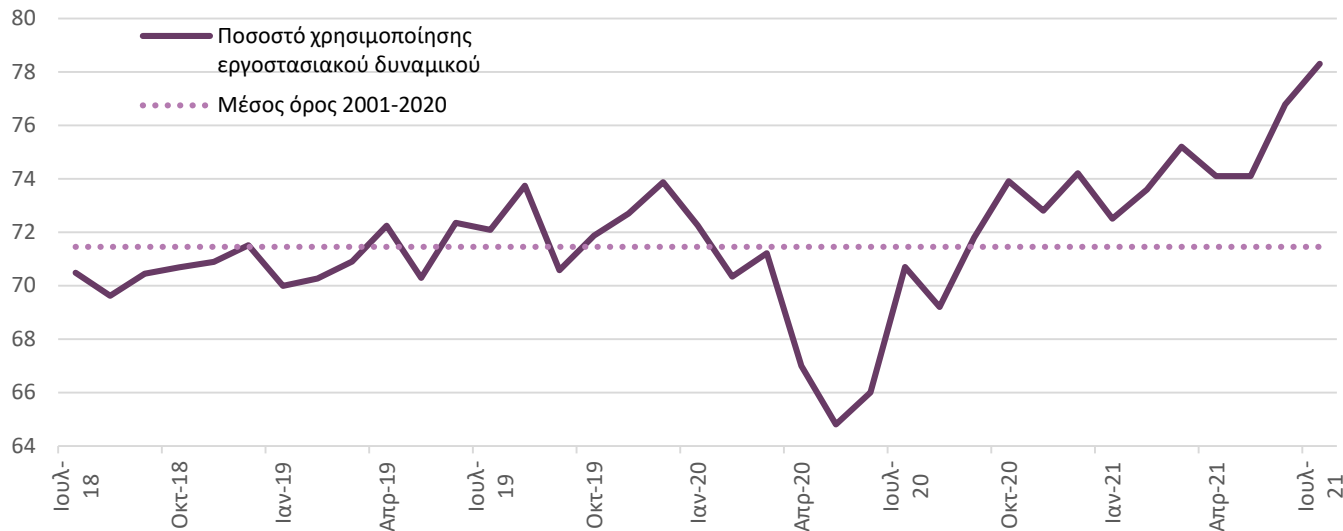
Σημαντική βελτίωση των προσδοκιών, προερχόμενη κυρίως από τις Ιδιωτικές Κατασκευές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** ενισχύθηκε σημαντικά τον Ιούλιο, στις 148,6 μονάδες (από 128,9 μον. τον Ιούνιο), πολύ υψηλότερα από πέρυσι (83,3 μονάδες), επίπεδο που είναι το μεγαλύτερο από τον Μάιο του 2000

Σε νέο μέγιστο επίπεδο τελευταία τριετία η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώθηκε για δέκατο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο, φθάνοντας σε νέο μέγιστο επίπεδο τριετίας

Σημείωση: 100% χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού αντιστοιχεί στο σημείο εκείνο στο οποίο η βιομηχανία δεν μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγή αυξάνοντας την απασχόληση αλλά πρέπει να επεκτείνει την κεφαλαιουχική της υποδομή, π.χ. μηχανές, εγκαταστάσεις, κλπ.

Πηγή: IOBE, έως 7/2020

- Ο δείκτης **Οικονομικού Κλίματος** σημείωσε αισθητή ενίσχυση **τον Ιούλιο** και διαμορφώθηκε αισθητά υψηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο του προηγούμενου έτους (+20,1 μονάδες του δείκτη σε σχέση με τον Ιούλιο 2020).
- Ανοδικές τάσεις στις **επιχειρηματικές προσδοκίες** σε όλους τους κλάδους, κυρίως στις Κατασκευές και στις Υπηρεσίες.
- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παρουσίασε μικρή υποχώρηση, υπερβαίνοντας ελαφρώς το επίπεδό της ένα έτος νωρίτερα (+1,8 μονάδες του δείκτη έναντι του Ιουλίου 2020).
- Η αξιοποίηση του **εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας** κυμάνθηκε ακόμη υψηλότερα, φτάνοντας σε νέο μέγιστο επίπεδο κατά την πρόσφατη τριετία.

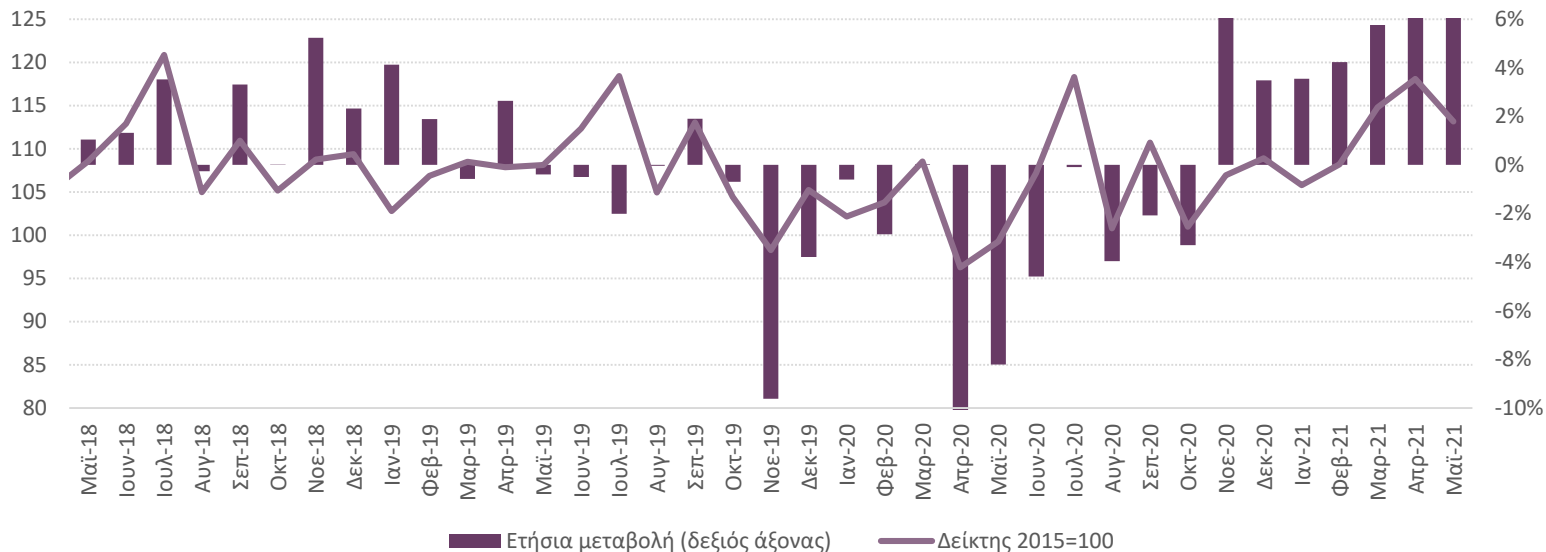
5. Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

*«Δυναμική ανάκαμψης εν μέσω αβεβαιότητας για την
πανδημία»*

Συνεχίζεται η έντονη ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής τον Μάιο, (+14,0% σε σχέση με πέρυσι). Άνοδος 9,8% στο πεντάμηνο του 2021.

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

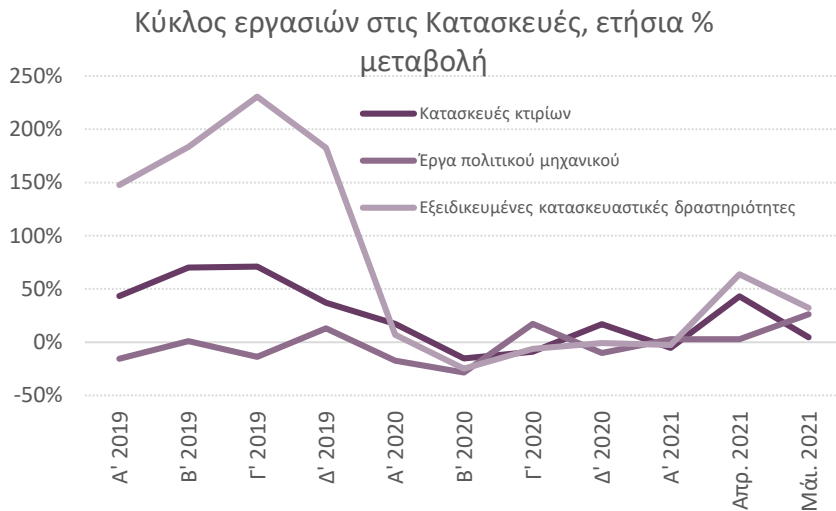

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 5/2021

Ενίσχυση σε όλους τους βασικούς τομείς της βιομηχανίας. Ειδικότερα, στην Μεταποίηση +14,4%, Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος +15,9%, Ορυχεία – Λατομεία +8,1% και στην Παροχή Νερού +1,6%.

Σε κλάδους υψηλής σημασίας για την οικονομία σημειώθηκε άνοδος στα Φάρμακα (+8,5%, κατόπιν +12,0% πέρυσι), στα Βασικά Μέταλλα (+7,5% αντί -13,5%) και στα Τρόφιμα (+9,0% αντί -9,9% το 2020).

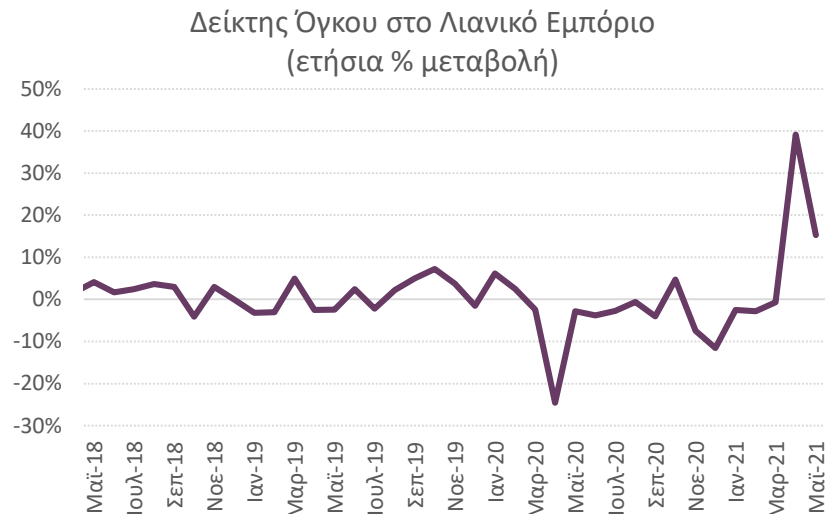
Συνεχίζεται η βελτίωση σε όλους υποκλάδους των Κατασκευών τον Μάιο του 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 05/21

Στους επιμέρους δείκτες, οι Εξειδικευμένες Κατασκευαστικές Δραστηριότητες ενισχύθηκαν κατά 32,2% και τα Έργα Πολιτικού Μηχανικού κατά 26,1%. Ηπιότερη αύξηση στις Κατασκευές Κτιρίων (+4,7%).

Αύξηση του όγκου των πωλήσεων στο Λιανικό Εμπόριο τον Μάιο κατά 15,3% αντί απωλειών 2,8% πέρυσι

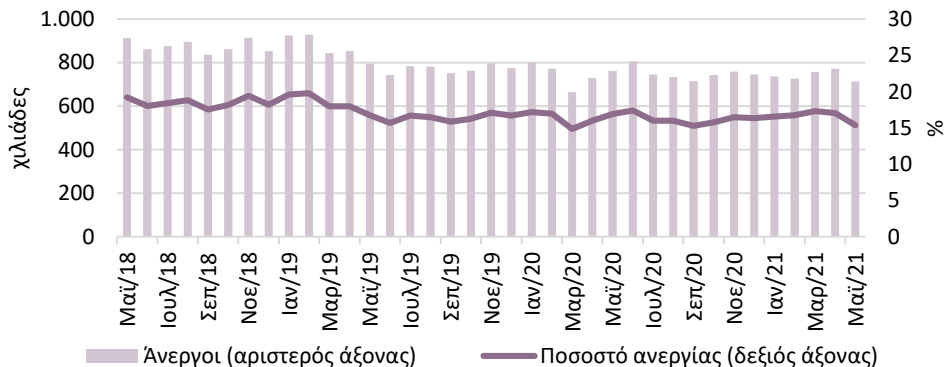
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 05/21

Άνοδος σε όλους τους επιμέρους κλάδους. Ένδυση – Υπόδηση +56,1%, Φάρμακα 25,8%, Τρόφιμα 23,3%, Έπιπλα & Ηλεκτρικά είδη 23,2%, Βιβλία Χαρτικά 15,3%, Καύσιμα 8,5% και Πολυκαταστήματα 2,6%.

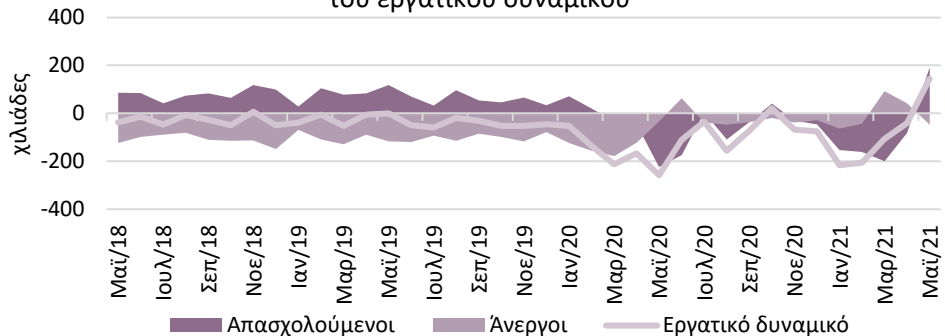

Μείωση του ποσοστού ανεργίας το Μάιο του 2021 σε σχέση με πέρυσι, ύστερα από δύο συνεχόμενους μήνες ανόδου

Ποσοστό ανεργίας και αριθμός ανέργων στην Ελλάδα

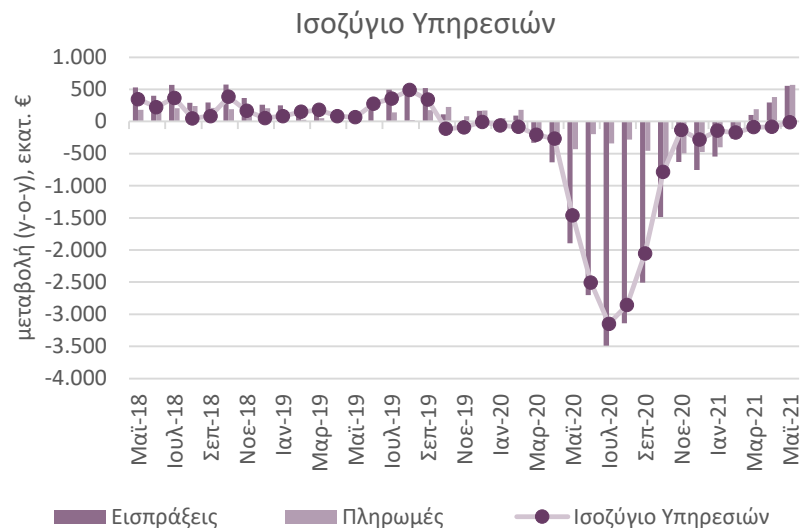
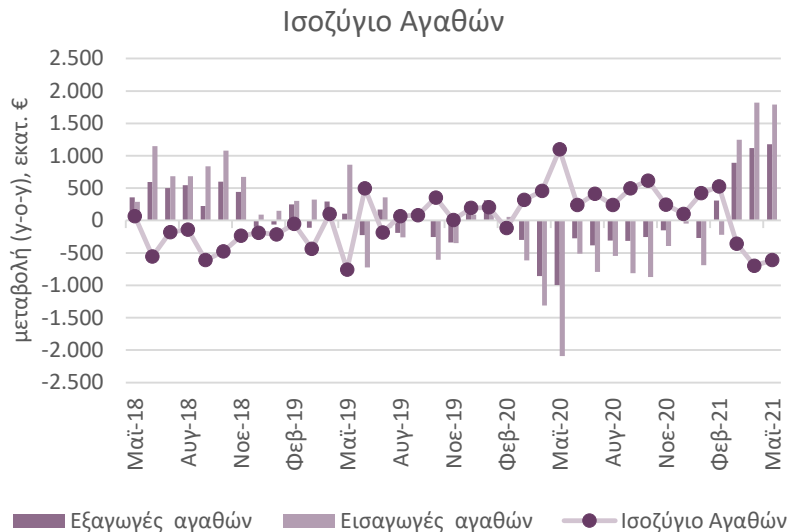
Ετήσια μεταβολή στον αριθμό των απασχολούμενων, ανέργων και του εργατικού δυναμικού

- Τον Μάιο του 2021 το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας περιορίστηκε κατά 1,5 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με το Μάιο του 2020, στο 15,4% από το 16,9%
- Ο αριθμός των ανέργων περιορίστηκε κατά 47,8 χιλ. άτομα ή κατά 6,3%, στους 713,7 χιλ.
- Σε σχέση με τον Απρίλιο του 2021 το ποσοστό ανεργίας παρουσιάζεται μειωμένο κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ ο αριθμός των ανέργων κατά 58,2 χιλ. άτομα
- Η μείωση του ποσοστού ανεργίας τον Μάιο προήλθε από την ισχυρή άνοδο της απασχόλησης (+191,8 χιλ.), που περιορίσε σημαντικά και το μη ενεργό πληθυσμό (-175,8 χιλ. άτομα)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 5/2021

Διεύρυνση του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών και οριακή συρρίκνωση στο πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών τον Μάιο

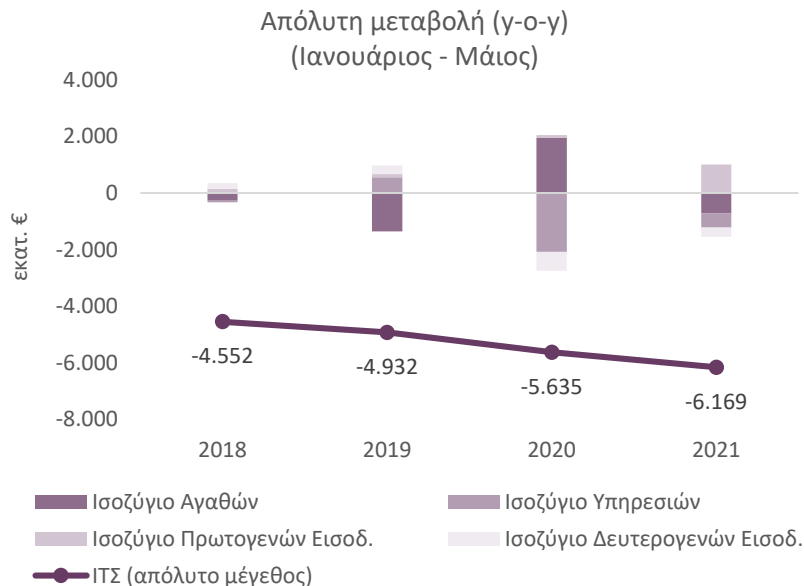
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 05/2021

Ελλειμματικό το ισοζύγιο αγαθών και τον Μάιο, κατά €1,8 δισεκ., με διατήρηση της ισχυρής αυξητικής τάσης στις εξαγωγές αλλά και στις εισαγωγές. Ο εξαγωγές αυξήθηκαν κατά €1,2 δισεκ., και οι εισαγωγές κατά €1,8 δισεκ., από σημαντική διεύρυνση των εισαγωγών λοιπών αγαθών (εκτός καυσίμων και πλοίων).

Διατηρείται πολύ χαμηλό το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών και τον Μάιο, με σχεδόν ισόποση αύξηση εισπράξεων και πληρωμών (+€556 εκατ. και +€571 εκατ. αντίστοιχα). Αύξηση στις τουριστικές εισπράξεις κατά €124 εκατ. και κατά €331 εκατ. από τις μεταφορικές υπηρεσίες.

Διόγκωση του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) στο πρώτο πεντάμηνο του 2021 κατά €534 εκατ.

Η σημαντική βελτίωση στο ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων συνεχίζει να αντισταθμίζει την επιδείνωση στα ισοζύγια αγαθών, υπηρεσιών και δευτερογενών εισοδημάτων

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 05/2021

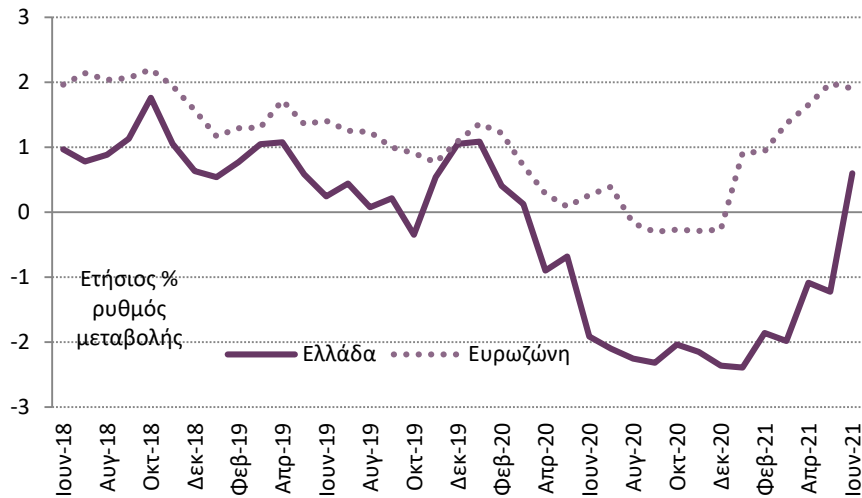
Μάιος 2021: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €1,4 δισεκ., έναντι ελλείμματος €926 εκατ. το 2020

Ιανουάριος – Μάιος 2021: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €6,2 δισεκ., έναντι ελλείμματος €5,6 δισεκ. το 2020

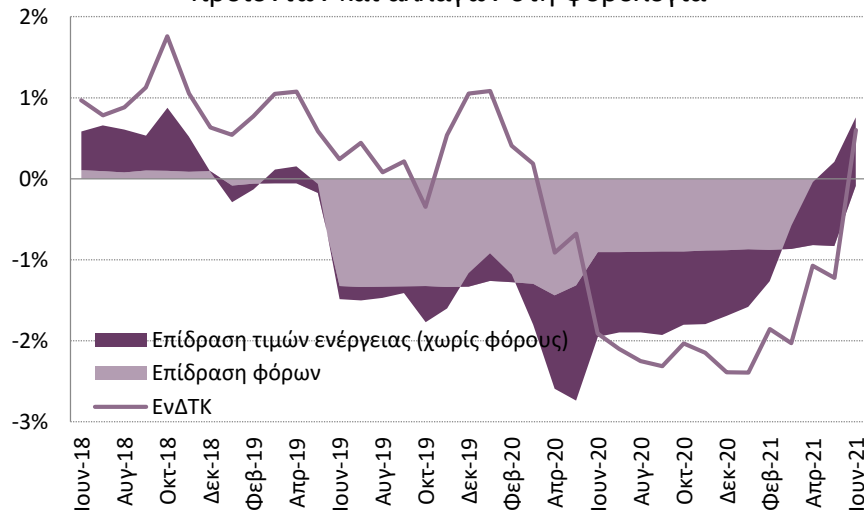
- Αύξηση στο έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών κατά €718 εκατ., με σημαντική διεύρυνση εξαγωγών (+€3,2 δισεκ.) και εισαγωγών (+€4,0 δισεκ.). Εκτός από την αύξηση των εξαγωγών καυσίμων (+€2,0 δισεκ.) καταγράφηκε ενίσχυση και στα λοιπά αγαθά (+€3,3 δισεκ.).
- Το πλεόνασμα υπηρεσιών συρρικνώθηκε κατά €504 εκατ. έναντι του 2020, με αρκετά μεγαλύτερη αύξηση των πληρωμών (+€641 εκατ.) έναντι των εισπράξεων (+€137 εκατ.). Οι τουριστικές εισπράξεις υπολείπονταν κατά €333 εκατ. εκείνων το 2020, και κατά €2,2 δισεκ. σε σχέση με το 2019.
- Σημαντική ενίσχυση του πλεονάσματος στα πρωτογενή εισοδήματα κατά €1,0 δισεκ., με αύξηση εισπράξεων και μείωση πληρωμών, ενώ επιδεινώθηκε κατά €326 εκατ. το ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων.

Αναστροφή τάσης στις τιμές, με πληθωρισμό τον Ιούνιο, σχεδόν αμετάβλητη η αύξηση τιμών στην Ευρωζώνη

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, έως 06/2021

Ελλάδα: Πληθωρισμός 0,6% τον Ιούνιο, από -1,2% τον Μάιο. Η αύξηση των τιμών οφείλεται κυρίως στην εξασθένιση της αρνητικής επίδρασης της εγχώριας ζήτησης. Αρνητικός ρυθμός μεταβολής για τον ΕνΔΤΚ στο α' εξάμηνο, -1,3% από -0,3% ένα χρόνο πριν.

- Βασικοί παράγοντες του πληθωρισμού τον Ιούνιο οι αισθητά ηπιότερες πτωτικές πιέσεις από τη ζήτηση των νοικοκυριών (-0,1%) , ενώ οι έμμεσοι φόροι επίδρασαν οριακά θετικά (+0,1%). Ελαφρώς χαμηλότερα η θετική επίδραση των ενεργειακών αγαθών, στο 0,8% από 1,0%.

Ευρωζώνη: Σχεδόν αμετάβλητος ο πληθωρισμός τον Ιούνιο, στο 1,9% από 2,0% τον προηγούμενο μήνα.

Σύνοψη – Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

- Συνεχίζεται η έντονη ενίσχυση της **Βιομηχανικής Παραγωγής** τον Μάιο, +14,0% σε σχέση με πέρυσι.
- Νέα σημαντική ανάκαμψη του όγκου πωλήσεων στο **Λιανικό Εμπόριο** τον Μάιο, κατά 15,3%. Έντονη ενίσχυση δραστηριότητας τον ίδιο μήνα στις **Εξειδικευμένες Κατασκευές και τα Έργα Πολιτικού**.
- Εκ νέου αλλαγή τάσης στην **ανεργία** σε σχέση με πριν ένα χρόνο τον Μάιο, σε πτωτική (15,4%, -1,5 π.μ.). Προήλθε από έντονη αύξηση των απασχολούμενων.
- Στον **εξωτερικό τομέα**, διεύρυνση του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών καταγράφηκε τον Μάιο, στα €1,4 δισεκ. έναντι €926 εκατ. το 2020, με επιδείνωση σε όλα τα ισοζύγια εκτός από τα πρωτογενή εισοδήματα.
- Ελλειμματικό το **ισοζύγιο αγαθών** τον ίδιο μήνα, κατά €1,8 δισεκ., με σημαντικές αυξήσεις σε εξαγωγές και εισαγωγές, τόσο πετρελαιοειδών όσο και λοιπών αγαθών.
- Πολύ χαμηλό **πλεόνασμα Υπηρεσιών** τον Μάιο, στα €316 εκατ., με πολύ μεγαλύτερη αύξηση πληρωμών έναντι εισπράξεων.
- Αναστροφή της **μεταβολής των τιμών**, με πληθωρισμό τον Ιούνιο, κυρίως από σημαντική εξασθένιση της αρνητικής επίδρασης της εγχώριας ζήτησης, και μεταβολή της επίδρασης των έμμεσων φόρων σε οριακά θετική.

6. Δημοσιονομικά

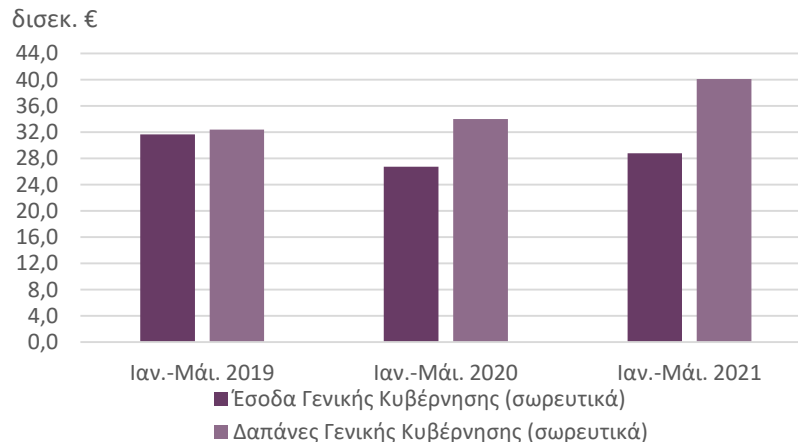
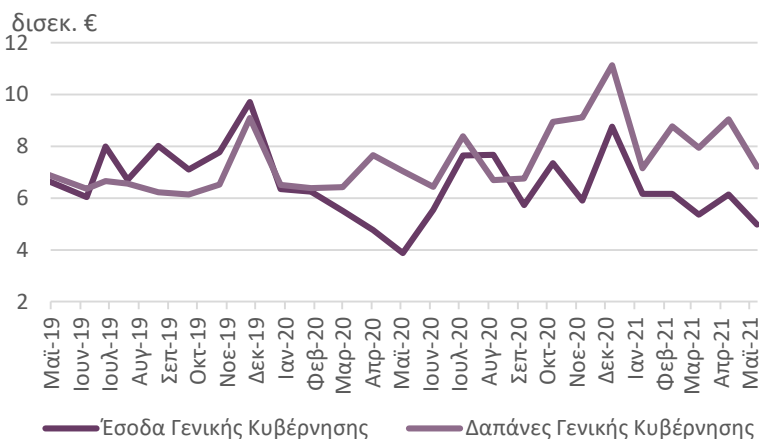
ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

«Δυναμική ανάκαμψης εν μέσω αβεβαιότητας για την πανδημία»

Μικρή αύξηση δαπανών τον Μάιο σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα, συνέχιση σημαντικής ποσοστιαίας ανόδου εσόδων.

Ελαφρώς υψηλότερες δαπάνες τον Μάιο σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα, κατά 2,4% (από +18,1% ένα μήνα νωρίτερα). Έντονη ενίσχυση εσόδων για δεύτερο μήνα (+28,5%, από +28,9% τον Απρίλιο).

Έσοδα – Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 5/2021

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, την Κεντρική Κυβέρνηση (ΔΕΚΟ, λοιπά νομικά πρόσωπα Δημοσίου, Νοσοκομεία), τους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Ασφαλιστικών Ταμείων (ΟΚΑ)

Υψηλότερες δαπάνες τον Μάιο κατά €170 εκατ., κυρίως από περισσότερες κοινωνικές παροχές, λόγω συντάξεων (+€167 εκατ.) και επιδοτήσεις (+€119 εκατ.)

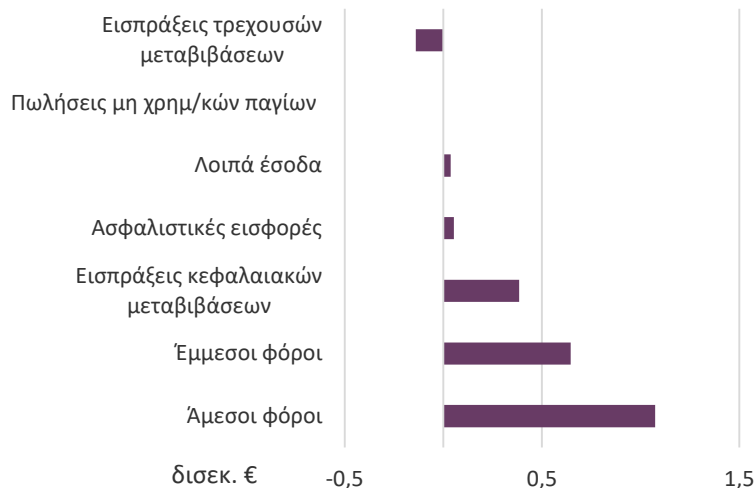
Ιδιαίτερα ισχυρή αύξηση εσόδων (+€1,10 δισεκ.), από περισσότερες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+€719 εκατ.), καθώς και υψηλότερες κεφαλαιακές μεταβιβάσεις, προερχόμενες από την ΕΕ (+€311 εκατ.)

Στο πρώτο πεντάμηνο τα έσοδα ήταν €2,06 δισεκ. περισσότερα (+7,7%) και οι δαπάνες διευρυμένες κατά €6,1 δισεκ. (+17,9%)

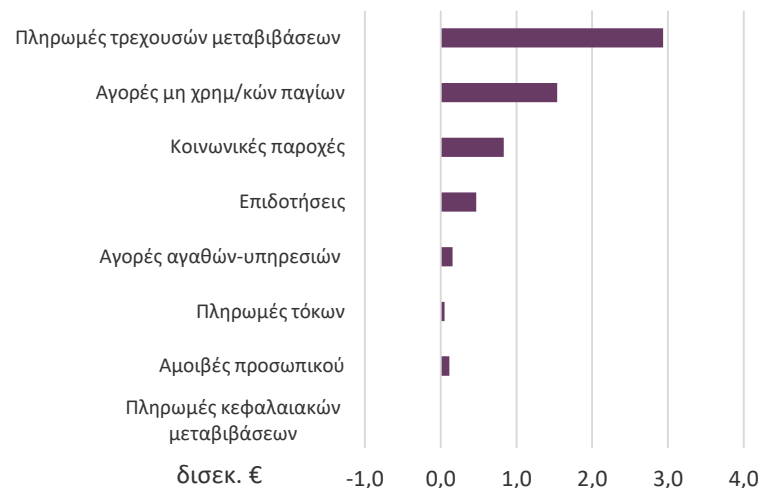
Μεγαλύτερο έλλειμμα στο πρώτο πεντάμηνο του 2021 από περισσότερες πληρωμές μεταβιβάσεων και αγορές παγίων

Κατηγορίες δημοσίων εσόδων – δαπανών

Μεταβολές εσόδων (Ιαν.-Μάιος '21-'20)

Μεταβολές δαπανών (Ιαν.-Μάιος '21-'20)

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 5/2021

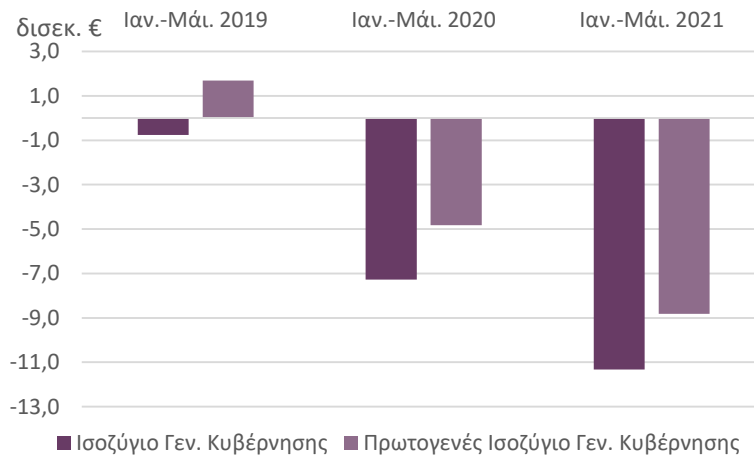
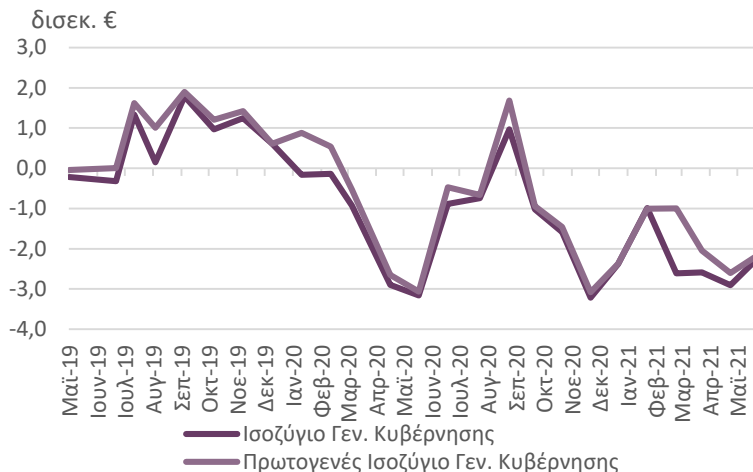
Διεύρυνση δημοσίων εσόδων στο αρχικό πεντάμηνο του τρέχοντος έτους κατά €2,06 δισεκ., πρωτίστως από υψηλότερες εισπράξεις άμεσων (+€1,07 δισεκ.) και έμμεσων φόρων (+€645 εκατ.)

Διεύρυνση δημοσίων δαπανών κατά €6,1 δισεκ. από υψηλότερες τρέχουσες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά (+€2,94 δισεκ.), αγορές παγίων, που αφορούν σε αμυντικές δαπάνες (+€1,54 δισεκ.) και κοινωνικές παροχές (+€832,5 εκατ.)

Σημαντική βελτίωση πρωτογενούς δημοσ. ισοζυγίου τον Μάιο σε σχέση με πέρυσι, λόγω ενίσχυσης των εσόδων

Ισοζύγιο-Πρωτογενές ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 5/2021

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει από τη διαφορά εσόδων-δαπανών της. Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει αφαιρώντας τις πληρωμές τόκων από το ισοζύγιό της.

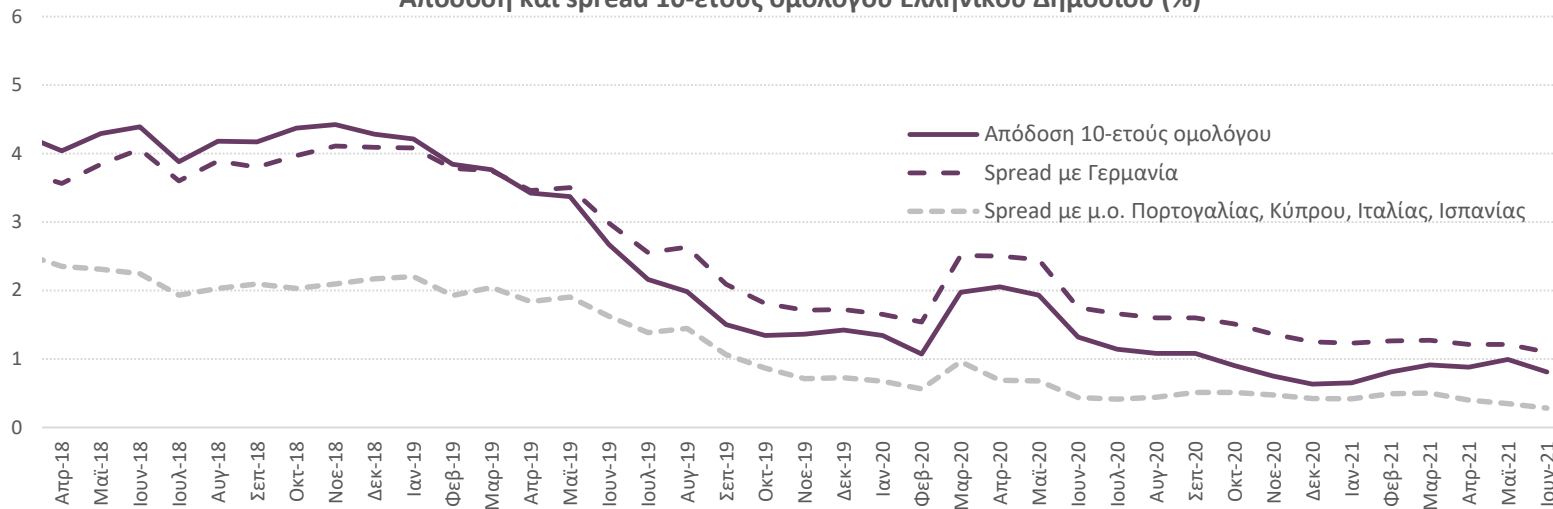
Σημαντική βελτίωση πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου κατά €901,9 εκατ. από τον Μάιο του 2020, σε έλλειμμα €2,16 δισεκ. Προήλθε από τη σημαντική άνοδο των εσόδων, καθώς η αύξηση των δαπανών ήταν μικρή, ενώ οι πληρωμές τόκων, που περιλαμβάνονται στο συνολικό ισοζύγιο, ήταν ελαφρώς λιγότερες από ότι τον ίδιο μήνα πέρυσι.

Βελτίωση Ισοζυγίου Γενικής Κυβέρνησης σε σχέση με πριν ένα έτος κατά €934,3 εκατ., σε έλλειμμα €2,23 δισεκ.

Στο αρχικό πεντάμηνο, πρωτογενές έλλειμμα €8,81 δισεκ., έναντι πρωτογενούς ελλείμματος €4,83 δισεκ. πριν ένα χρόνο

Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων μειώθηκε τον Ιούνιο, στο επίπεδο του 0,81% για το 10-ετές

Απόδοση και spread 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου (%)

Πηγή: ΕΚΤ, έως 6/2021

Το spread του 10-ετούς ελληνικού ομολόγου σημείωσε περαιτέρω κάμψη, τόσο έναντι του γερμανικού, στις 110 μονάδες βάσης (από 121 μ.β.), όσο και έναντι των χωρών του «νότου» της Ευρωζώνης, στις 28 μ.β. (από 35 μ.β.).

Σύνοψη – Δημόσια Οικονομικά

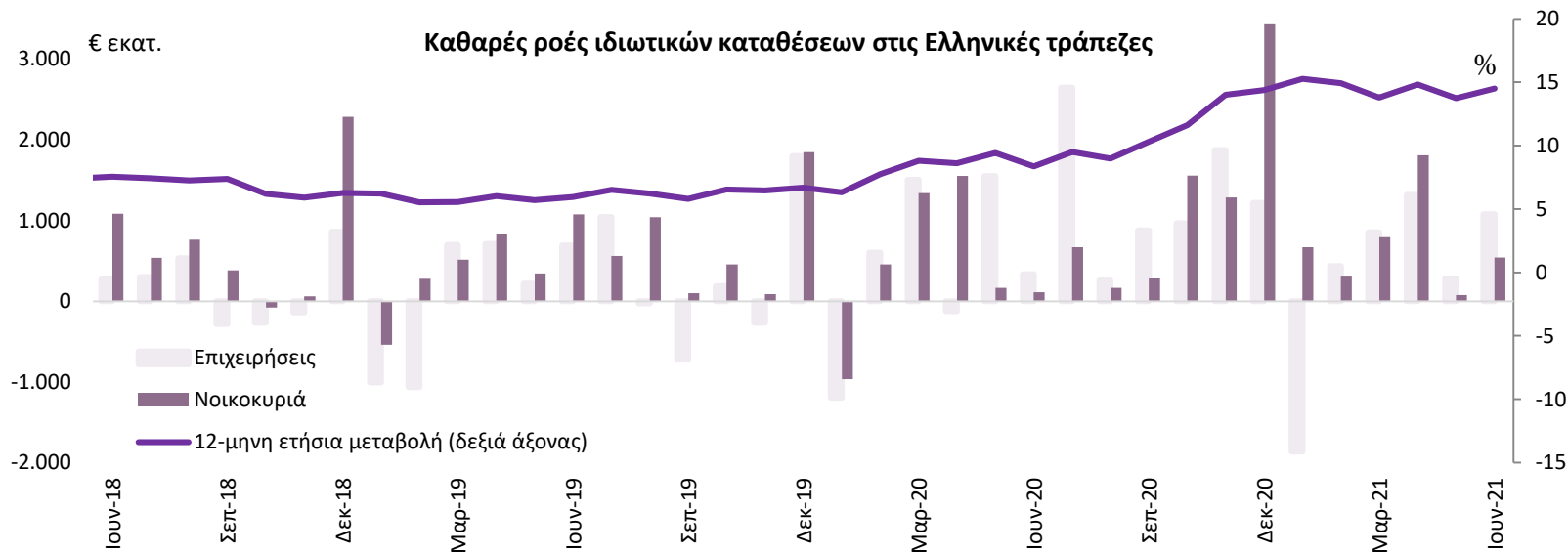
- **Βελτίωση δημόσιων οικονομικών** τον Μάιο σε σχέση με πριν ένα χρόνο, **από τη συνεχιζόμενη για δεύτερο μήνα έντονη διεύρυνση εσόδων** (+28,5%), κυρίως από περισσότερες εισπράξεις έμμεσων φόρων, καθώς και υψηλότερες κεφαλαιακές μεταβιβάσεις. **Μικρή άνοδος δαπανών** (+2,4%), κυρίως από περισσότερες κοινωνικές παροχές (συντάξεις) και επιδοτήσεις.
- Στην περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2021, τα **έσοδα** ήταν €2,06 δισεκ. περισσότερα, πρωτίστως από υψηλότερες εισπράξεις άμεσων (+€1,07 δισεκ.) και έμμεσων φόρων (+€645 εκατ.).
- **Διεύρυνση δαπανών** κατά €6,1 δισεκ., κυρίως από υψηλότερες τρέχουσες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά (+€2,94 δισεκ.), αγορές παγίων, που αφορούν σε αμυντικές δαπάνες (+€1,54 δισεκ.) και κοινωνικές παροχές (+€832,5 εκατ.).
- **Πρωτογενές έλλειμμα** Γενικής Κυβέρνησης στο πεντάμηνο Ιανουαρίου-Μαΐου κατά €8,81 δισεκ., έναντι πρωτογενούς ελλείμματος €4,83 δισεκ. πριν ένα χρόνο.
- Με πτώση κατά 18 μ.β., στο 0,81% η **απόδοση των ελληνικών 10-ετών ομολόγων** τον Ιούνιο, ενώ το spread έναντι των αντίστοιχων Γερμανικών μειώθηκε στις 110 μονάδες βάσης.

7. Τραπεζικά

ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

«Δυναμική ανάκαμψης εν μέσω αβεβαιότητας για την πανδημία»

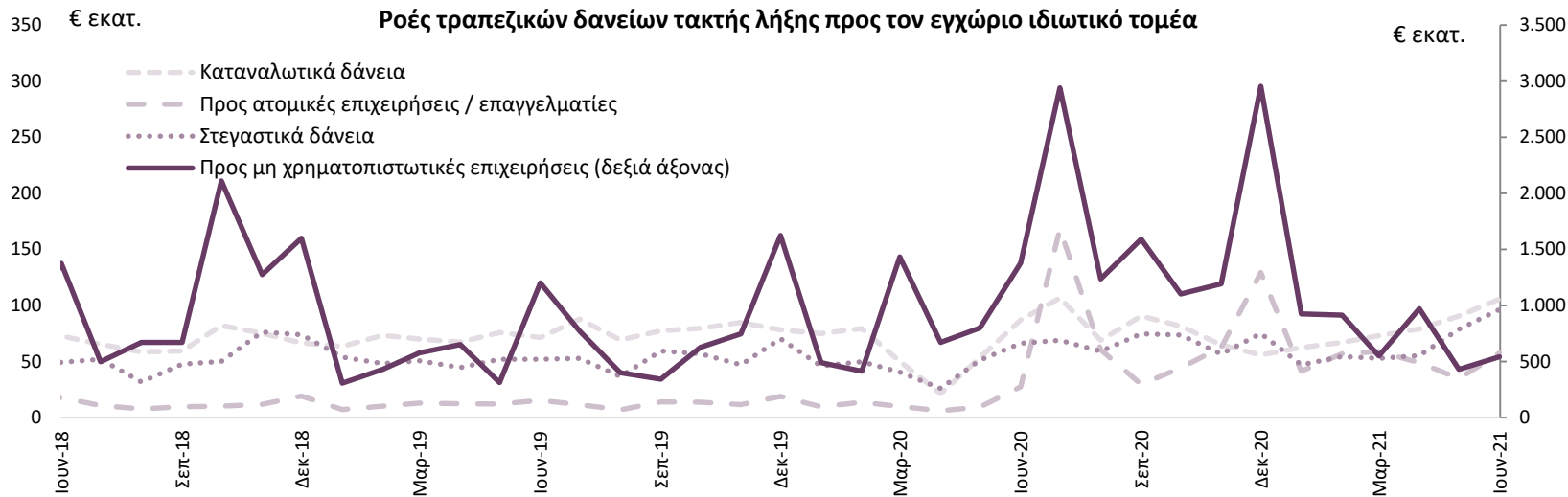
Οι τραπεζικές καταθέσεων ιδιωτών ενισχύθηκαν περαιτέρω τον Ιούνιο, κατά €1,6 δισεκ.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 6/2021

Οι τραπεζικές καταθέσεις ιδιωτών έχουν ενισχυθεί σωρευτικά κατά €28 δισεκ. σε σχέση με το επίπεδό τους πριν την εξάπλωση της πανδημίας (Φεβ. 2020)

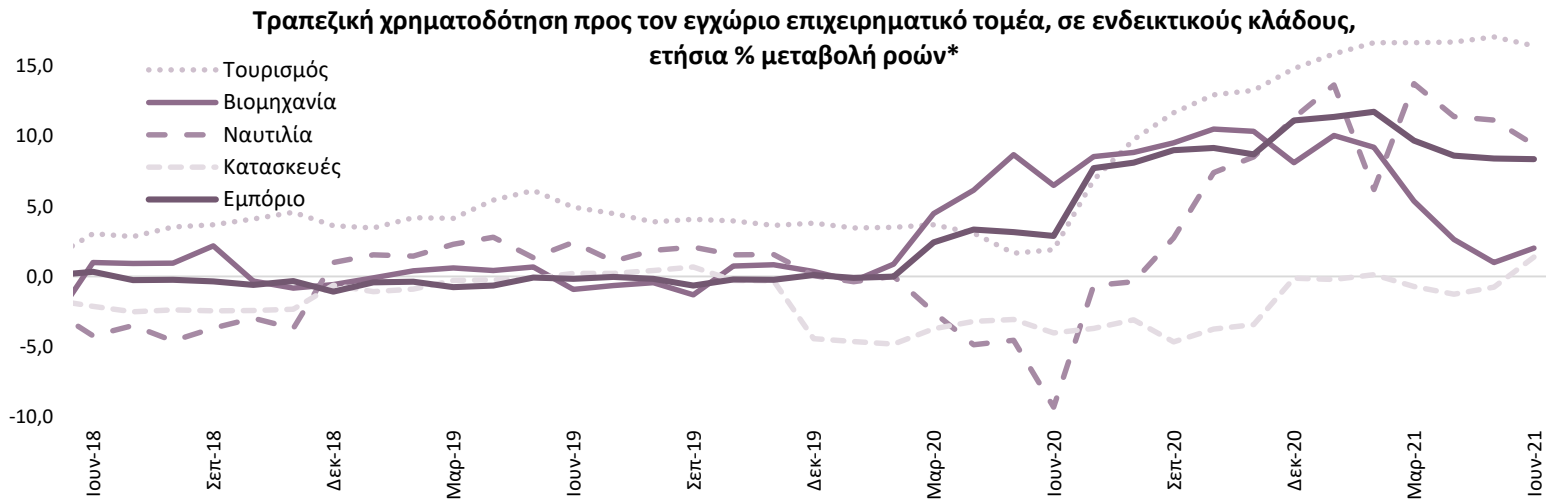
Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις εκταμίευσαν €541 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Ιούνιο, καταγράφοντας ανάκαμψη σε σχέση με τον Μάιο

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 6/2021

Από την έναρξη των μέτρων κατά της πανδημίας (Μάρ. 2020), οι ΜΧΕ έλαβαν νέα δάνεια τακτής λήξης ύψους €19,6 δισεκ. Η καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών συνέχισε να συρρικνώνεται τον Ιούνιο, με €202 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης.

Οι περισσότεροι κλάδοι συνέχισαν να καταγράφουν υψηλή πιστωτική επέκταση τον Ιούνιο

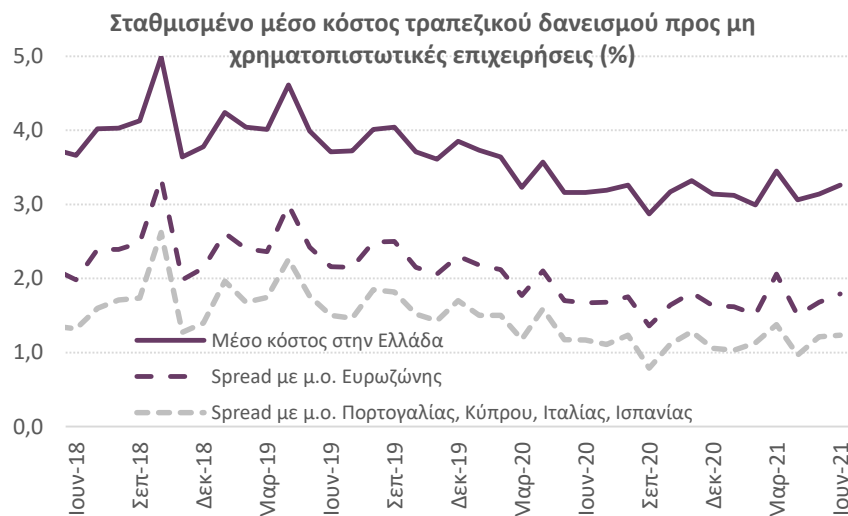
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 6/2021

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

Πλην του κλάδου της ενέργειας, η πιστωτική επέκταση ήταν θετική, με ετήσιο ρυθμό μεταξύ 1,4% για τις κατασκευές και 16,5% για τον Τουρισμό.

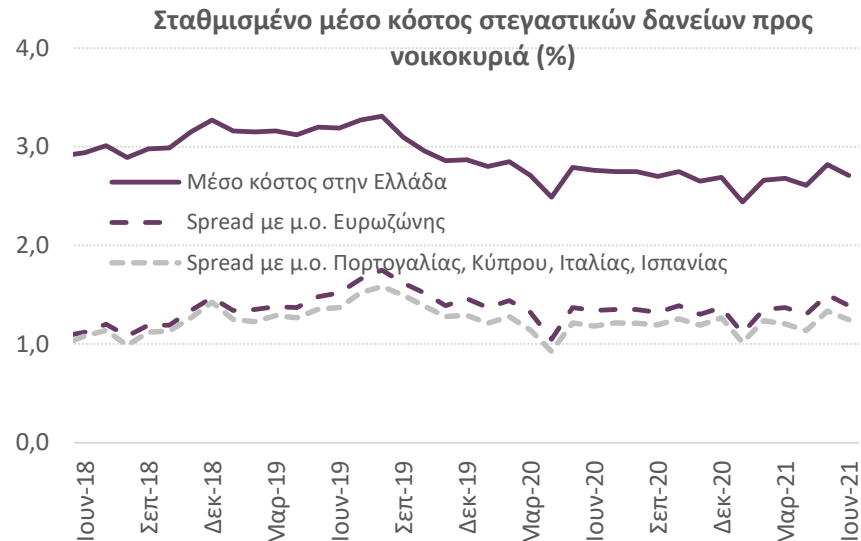
Τα μέσα επιτόκια νέου δανεισμού αυξήθηκαν προς τις επιχειρήσεις ενώ μειώθηκαν προς τα νοικοκυριά τον Ιούνιο...

Το κόστος νέου δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων αυξήθηκε τον Ιούνιο στο 3,3%, με αποτέλεσμα να διευρυνθεί η απόκλιση από το μ.ό. της ΕΕ

Πηγή: ΕΚΤ, έως 6/2021

Το επιτόκιο νέων στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά μειώθηκε στο 2,7%, με την απόκλιση από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ να περιορίζεται

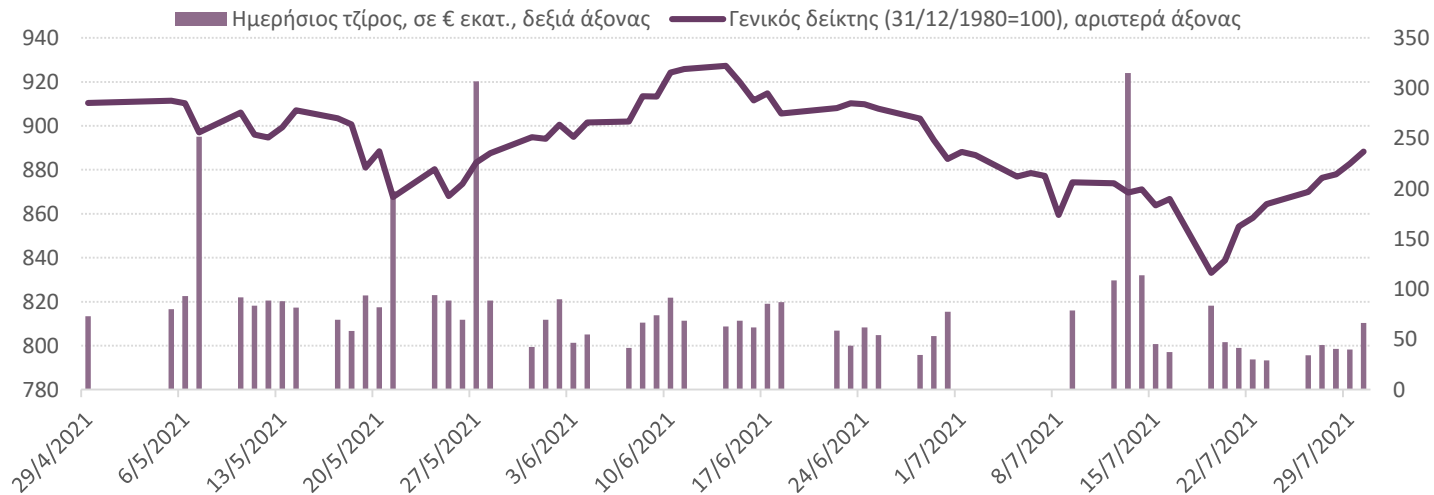

Το κόστος νέου δανεισμού απέκλινε με τον μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, με τη διαφορά να κυμαίνεται σε περίπου 123 μ.β. για τις επιχειρήσεις και 125 μ.β. για τα νοικοκυριά

Οι τιμές των μετοχών έκλεισαν με οριακή άνοδο τον Ιούλιο, κατά 0,4%

Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών

Πηγή: Capital.gr, έως 7/2021

Ο μέσος όγκος ημερησίων συναλλαγών σημείωσε άνοδο, κατά 12,2% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

Σύνοψη – Τραπεζικά

- Οι **ιδιωτικές καταθέσεις** ενίσχυσαν την ανοδική τους τάση τον Ιούνιο, έχοντας ενισχυθεί σωρευτικά κατά €28 δισεκ. σε σχέση με το επίπεδό τους πριν την εξάπλωση της πανδημίας (Φεβ. 2020).
- Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €541 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Ιούνιο. Από την έναρξη των μέτρων κατά της πανδημίας (Μάρ. 2020), οι ΜΧΕ έχουν λάβει σωρευτικά **νέα δάνεια τακτής λήξης** περί τα €19,6 δισεκ.
- Η **πιστωτική επέκταση** προς τις επιχειρήσεις συνεχίστηκε τον Ιούνιο, στους περισσότερους κλάδους, πλην της ενέργειας.
- Τα **επιτόκια νέου δανεισμού** των ελληνικών επιχειρήσεων σημείωσαν αύξηση τον Ιούνιο, διευρύνοντας την απόσταση από το μέσο κόστος δανεισμού στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Αντίθετα, τα επιτόκια στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά μειώθηκαν οριακά.
- Η **χρηματιστηριακή αγορά** κατέγραψε οριακή άνοδο τον Ιούλιο, με αυξημένη συναλλακτική δραστηριότητα.

8. Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

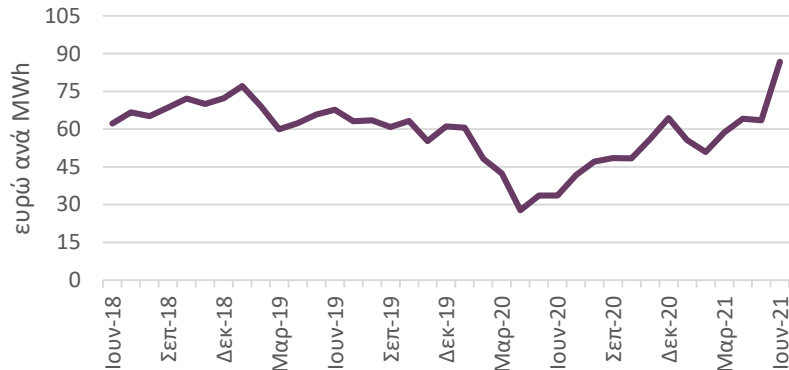
ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

*«Δυναμική ανάκαμψης εν μέσω αβεβαιότητας για
την πανδημία»*

Αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας. Αύξηση τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂.

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 158% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2020...

Μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

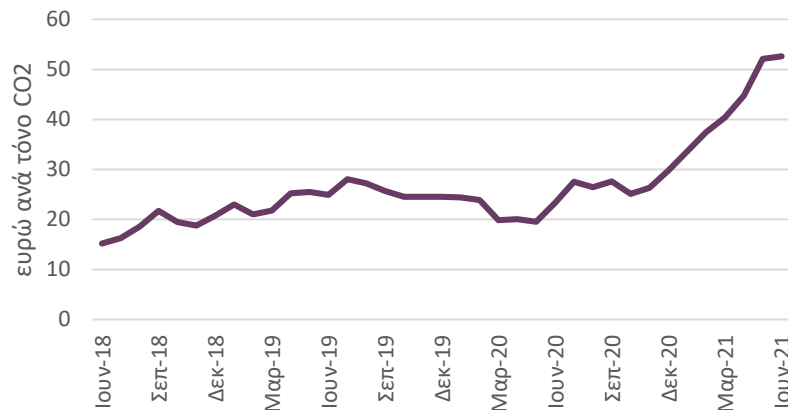

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 6/2021

Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (Οριακή Τιμή Συστήματος) διαμορφώθηκε τον Ιούνιο στα 86,8 €/MWh, αυξημένη κατά 36,7% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

...ενώ η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ σημείωσε μικρή άνοδο μετά από έντονα ανοδική πορεία (214%) από τον Οκτώβριο του 2020 έως τον Μάιο φέτος

Μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EUA units)

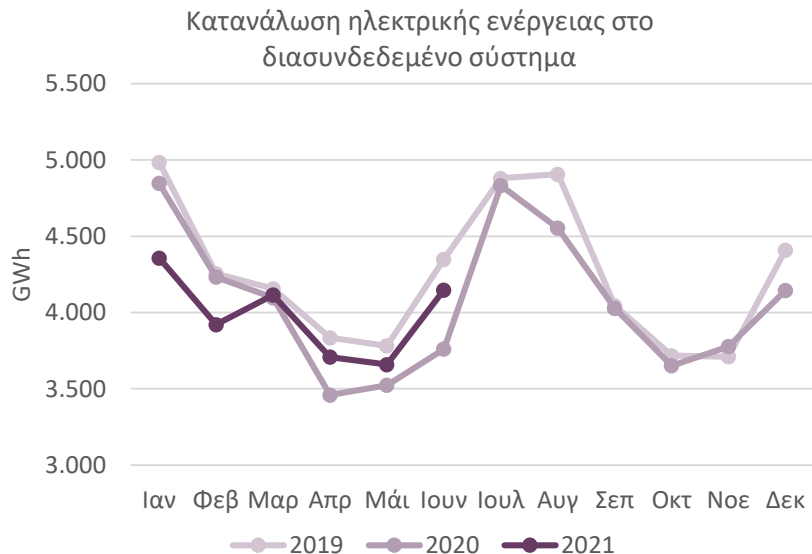
Πηγή: ΛΑΓΓΕ, έως 7/2021

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Ιούλιο διαμορφώθηκε στα 53,59 €/tCO₂, αυξημένη κατά 1,8% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα

*Λόγω έλλειψης δεδομένων, η τιμή του Ιανουαρίου έχει υπολογιστεί ως γραμμική παρεμβολή των τιμών Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου

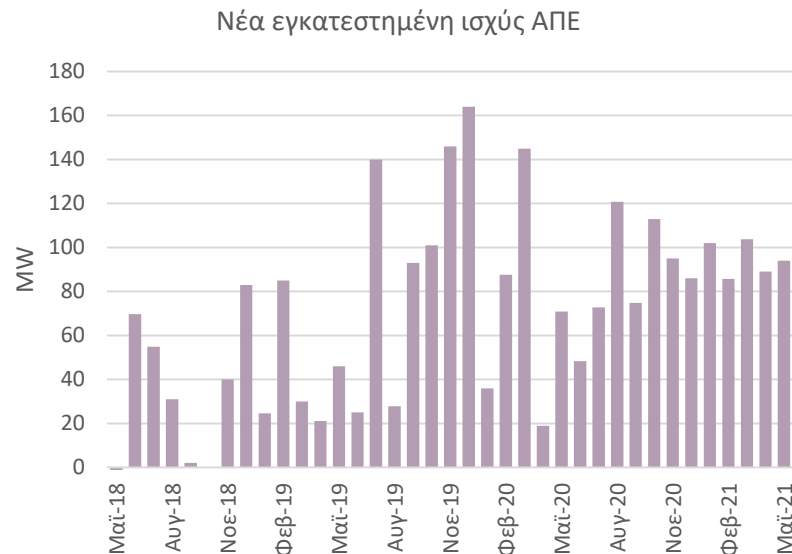
Αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, διατηρούν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ τον ανοδικό ρυθμό τους

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα διαμορφώθηκε τον Ιούνιο στις 4.147 GWh, αυξημένη κατά 10,3% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 6/2021

Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε τον Μάιο κατά 94 MW

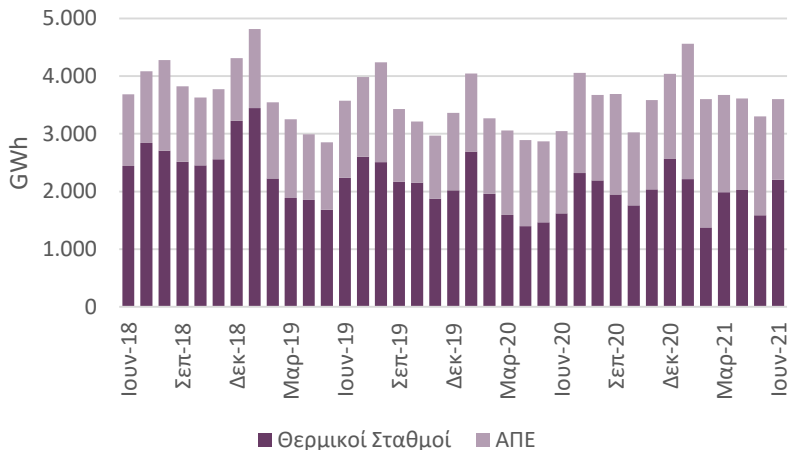
*Δεν συμπεριλαμβάνεται η ισχύς από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ, έως 5/2021

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς αυξήθηκε. Μειώθηκαν οι καθαρές εισαγωγές.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς στο διασυνδεδεμένο σύστημα τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 36%, ενώ από ΑΠΕ μειώθηκε κατά 2% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ* στο διασυνδεδεμένο σύστημα

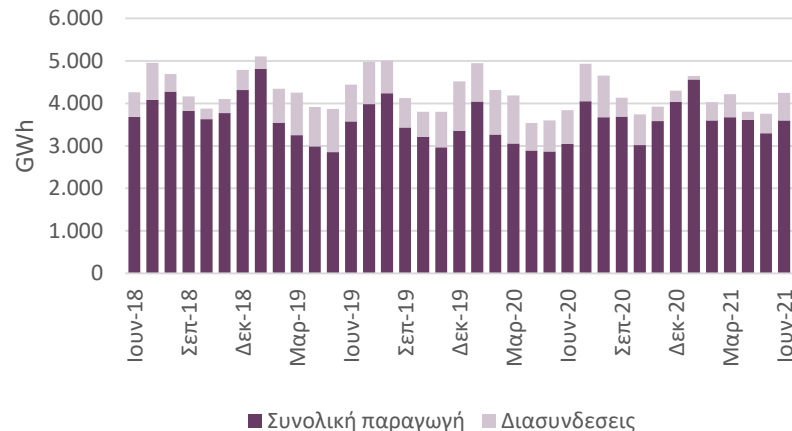

*Συμπεριλαμβάνεται η ενέργεια από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 6/2021

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 18,2% και οι καθαρές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκαν κατά 18,5% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ισοζύγιο διασυνδέσεων στο διασυνδεδεμένο σύστημα*

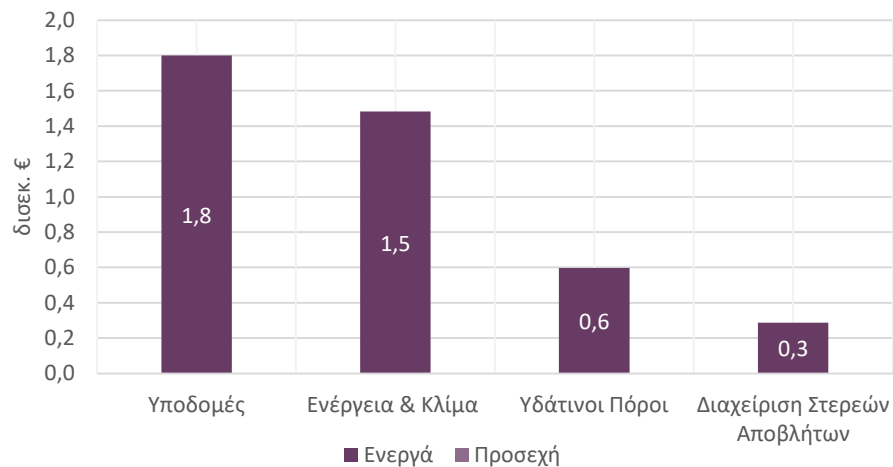

*Δεν συμπεριλαμβάνονται οι απώλειες συστήματος. Οι διασυνδέσεις αφορούν στις καθαρές εισαγωγές.

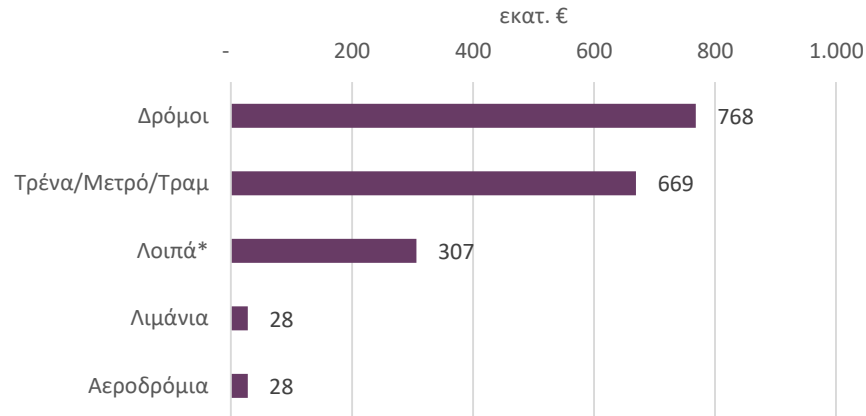
Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 6/2021

Μικρή αύξηση στις προσκλήσεις για απόβλητα και κλίμα στο επτάμηνο του 2021

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων*

Υποδομές - Ανοιχτές προσκλήσεις

*Αφορά σε προσκλήσεις έργων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ και σχέδια επενδύσεων στο πλαίσιο παραχωρήσεων ΤΑΙΠΕΔ έως 7/2021. Κάθε μια από τις κατηγορίες περιλαμβάνει τα εξής έργα:

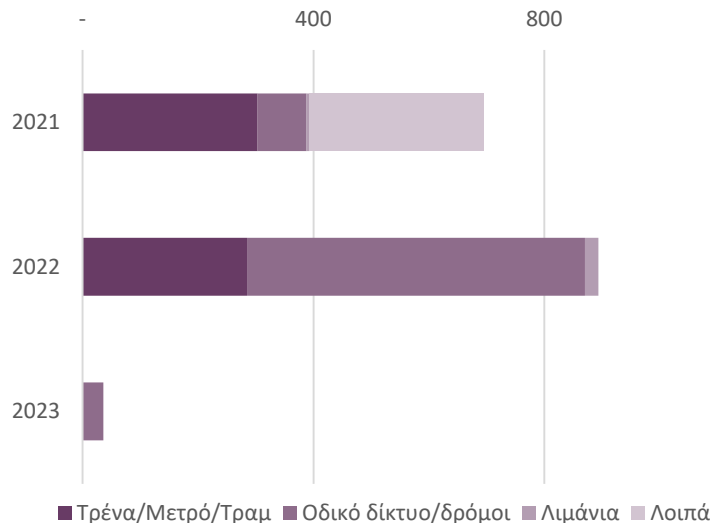
- Υποδομές: Οδικά δίκτυα-δρόμοι, μέσα σταθερής τροχιάς, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ.
- Ενέργεια & Κλίμα: Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, πρόληψη κινδύνων από πλημμύρες και πυρκαγιές, ενεργειακή διασύνδεση απομακρυσμένων περιοχών και λοιπά
- Υδάτινοι πόροι: Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων, αποδοτική διαχείριση πόσιμου ύδατος, γενικότερες υποδομές διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Στερεά Απόβλητα: Δημιουργία πράσινων σημείων, ανάπτυξη συστημάτων συλλογής βιοαερίου, αστικά απόβλητα, μονάδες κομποστοποίησης κλπ.

Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020 και ΣΔΙΤ, έως 7/2021

*Στα Λοιπά συγκαταλέγονται έργα αναβάθμισης αστικού περιβάλλοντος, υποδομές άθλησης, έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων σε υποδομές,
ανά κατηγορία έργου και έτους

ΕΚΑΤ.

* Περιλαμβάνονται επενδύσεις σε ενέργειες του ΤΑΙΠΕΔ ολοκληρωμένες το 2020, βάσει του προϋπολογισμού επενδύσεων
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, ΤΑΙΠΕΔ έως 5/2021

Το νέο ΕΣΠΑ προβλέπει:

- Δράσεις Κοινωνικής αλληλεγγύης €6,2 δισεκ.
- Προώθηση της πράσινης οικονομίας €5,6 δισεκ.
- Ψηφιακός μετασχηματισμός €4 δισεκ.
- Βελτίωση υποδομών μεταφορών €1,6 δισεκ.
- Δίκαιη μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή €0,75 δισεκ.
- Βιώσιμη ανάπτυξη- παρεμβάσεις σε αστικές, αγροτικές και νησιωτικές περιοχές €1,2 δισεκ.

Έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων το οποίο περιλαμβάνει:

- το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων (2020-2023).
- τη νομοθεσία για τα πλαστικά μιας χρήσης
- Την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων σε νέα ρεύματα αποβλήτων (κλωστοϋφαντουργικά, ογκώδη, έπιπλα) και στόχους μείωσης των παραγόμενων όγκων.

...με προϋπολογισμό €26,2 δισεκ., εκ των οποίων €20,9 δισεκ. είναι ευρωπαϊκοί πόροι.

Περίπου το 30% αφορά σε δράσεις για το περιβάλλον και τη δίκαιη μετάβαση.

- Στην **αγορά ηλεκτρικής ενέργειας** τον Ιούνιο, η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 10% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2020 ενώ, το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά κατέγραψε αύξηση 158% σε ετήσια βάση.
- Οι **επενδύσεις σε ΑΠΕ** τον Μάιο ενίσχυσαν την ανοδική πορεία της εγκατεστημένης ισχύος τους, ενώ η **παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ** τον Ιούνιο μειώθηκε οριακά, κατά 2% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2020. Οι συνολικές καθαρές εισαγωγές μειώθηκαν κατά 18% σε ετήσια βάση.
- Η **μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂** συνέχισε την ανοδική της πορεία και σημείωσε νέο ιστορικό υψηλό επίπεδο τον Ιούλιο.
- Στα **δημόσια έργα**, παρατηρείται μικρή αύξηση στις προσκλήσεις για απόβλητα και κλίμα στο επτάμηνο του 2021.
- Εγκρίθηκε το **νέο ΕΣΠΑ 2021-2027** από την ΕΕ, με προϋπολογισμό €26,2 δισεκ., εκ των οποίων €20,9 δισεκ. ευρωπαϊκοί πόροι. Περίπου το 30% αφορά σε δράσεις για το περιβάλλον και τη δίκαιη μετάβαση.